

1

NIEUWSBRIEF

JANUARI

2020

15
JAAR

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

Nieuwjaarswens

Beste leden,

Het jaar 2019 is voorbij. Het was een jaar met boeiende federale verkiezingen waarbij voorlopig nog geen regering is gevormd. De regeringsvorming zit zo goed als strop.

In België waren er signalen van economisch herstel, van lagere werkloosheid, maar toch ook van hogere armoedecijfers.

De 500 meest vermogende mensen ter wereld zagen hun fortuin dit jaar met een kwart groeien tot 5.900 miljard dollar. De Belgische beursgenoteerde vastgoedvennootschappen zagen hun winsten met 38 procent stijgen. De vastgoedvennootschap Aedifica, bekend voor hun bedrijvigheid in de zorgsector, had een rendement van ruim 47 procent in 2019. Toch zijn er veel klachten over de kwaliteit van de zorgverlening. Terwijl veel vennootschappen rijker worden heeft de gewone man het moeilijker om de eindjes aan elkaar te knopen. Te veel mensen zitten onder de armoedegrens.

De rijken blijven rijker worden, de armen armer.

Wat zal het nieuwe jaar 2020 brengen? Hoelang zal de federale regering nog op zich laten wachten? Zal de werkloosheid verminderen, vermindert de staatsschuld, gaan onze politici nog meer besparen, hoeveel wordt het leven duurder, ...?

Sommige mensen verloren hun werk of hadden tegenslag door ziekte of ongeval en zitten in een periode van onzekerheid. Zij verdienen onze steun.

Tijdens de feestdagen wensen we elkaar het allerbeste en staan we even stil bij de armen -- de Warmste Week haalde een recordbedrag op van meer dan 17 miljoen euro --, de eenzamen, de zwakkeren en de zieken die het niet zo goed hebben.

Bij het begin van het nieuwe jaar maakt iedereen voor zichzelf wel eens de balans op. Welke doelstellingen heb je gehaald en welke niet? Wat ging er vorig jaar fout en wat wil je dit jaar beter doen? Wat ga je in 2020 anders aanpakken?

Je kunt ook een aantal mooie momenten hebben meegemaakt. Een nieuwe vriendschap of juist een nieuwe leuke baan of een nieuwe uitdaging, een nieuwe woonst of wagen.

Neutr-On bestaat dit jaar 15 jaar, wij gaan op ons elan verder.

Onze taak is duidelijk. Neutr-On moet, als neutrale en onafhankelijke vakbond, voor iedereen goede werkomstandigheden blijven eisen en al uw sociale rechten blijven verdedigen.

Onze basisdoelstellingen zijn concreter geworden: de rijkdom MOET beter verdeeld worden! De kloof tussen de rijken en de armen MOET verkleinen en daarvoor moeten we naar een 30-urenweek, een eerlijke belasting voor bedrijven en een vermogensbelasting, een rijkentaks voor de allerrijksten!

Ondertussen zijn de feestdagen achter de rug en is het nieuwe jaar weer ingezet.

Neutr-On wenst u een jaar vol rust, een jaar zonder groot verdriet of tegenslag. En moge dit jaar voor u gevuld zijn met vreugde en een lach.

*Hierbij wensen wij al onze leden
en sympathisanten,
een gelukkig en gezond 2020.*

ECONOMIE

- ⊕ Economische prognoses 2020
- ⊕ Koopkracht zou stijgen
- ⊕ Vastgoed, 30% winst
- ⊕ NewB is gestart
- ⊕ Brexit strompelt verder

VARIA

- ⊕ Wat verandert er deze maand?
- ⊕ Verkiezingen mei 2019
- ⊕ Frankrijk wil één pensioenstelsel
- ⊕ Tijdelijke verloven
- ⊕ Gemeenschapdienst komt er

ONDERWIJS

- ⊕ Wijzigingen wetgeving
- ⊕ Weyts wil Onderwijs veranderen
- ⊕ Meer herexamens voor onderwijs?
- ⊕ Vlaams Onderwijs vervrouwelijkt
- ⊕ BINGE-leren

BOEKEN

- ⊕ Over afwijkingen
- ⊕ Sociaal Globalisme
- ⊕ Over Poetin
- ⊕ Crisistijd
- ⊕ Verenigt u

SECTOREN

- ⊕ Sociale verkiezingen 2020
- ⊕ NMBS / De Lijn
- ⊕ Dienstenchequesector staakt
- ⊕ Feestdagen in 2020
- ⊕ NL-vakbond wil 30 urenweek

ANTIPESTTEAM

- ⊕ HRM is belangrijk
- ⊕ Ruzie om geld
- ⊕ Procederen als vereniging
- ⊕ Dames voor Darwin

⊕ Economische prognoses 2020

Bij het begin van het nieuwe jaar vraagt iedereen zich af hoe de economie zal evalueren. Wordt het een boerenjaar of zal de crisis opnieuw toeslaan?

De Europese economie groeit al voor het zevende opeenvolgende jaar en zal naar verwachting in 2020 en 2021 verder groeien. De arbeidsmarkten blijven sterk en de werkloosheid blijft dalen. De externe omgeving is echter veel minder ondersteunend geworden en er heerst veel onzekerheid. Dit geldt met name voor de industriesector, die ook structureel verandert. Als gevolg hiervan lijkt de Europese economie af te stevenen op een langere periode van meer getemperde groei en gematigde inflatie.

Het bruto binnenlands product (bbp) van de eurozone zal naar verwachting met 1,1% toenemen in 2019 en met 1,2% in 2020 en 2021. In vergelijking met de economische zomerprognoses 2019 (gepubliceerd in juli) zijn de groei prognoses verlaagd met 0,1 procentpunt in 2019 (van 1,2%) en 0,2 procentpunt in 2020 (van 1,4%). Voor de EU als geheel wordt verwacht dat het bbp in 2019, 2020 en 2021 met 1,4% zal stijgen. Ook de prognoses voor 2020 zijn ten opzichte van de zomer naar beneden bijgesteld (van 1,6%).

Tot nu toe heeft de Europese economie blij gegeven van veerkracht in een minder ondersteunende externe omgeving: de economische groei heeft zich voortgezet, de werkgelegenheid is sterk toegenomen en de binnenlandse vraag is groot. Maar mogelijk komen we nog in woelig water: een periode van grote onzekerheid in verband met handelsconflicten, toenemende geopolitieke spanningen, aanhoudende zwakte in de industriesector en de brexit.

Voor de EU-landen met een hoge overheidsschuld worden aangemaand om een verstandig begrotingsbeleid te voeren en hun schuldenniveau op een neerwaarts pad te brengen.

Alle EU-economieën zullen de komende twee jaar blijven groeien, ondanks de steeds sterkere tegenwind. De fundamentals van de EU-economie zijn robuust: na jaren van groei is de werkloosheid in de EU het laagst sinds het jaar 2000 en ligt het totale tekort onder de 1% van het bbp. Maar de moeilijke weg die nog te gaan is laat geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid. Alle beleidshefbomen zullen moeten worden gebruikt om de veerkracht van Europa te versterken en de groei te ondersteunen.

Door de aanhoudende handelsspanningen tussen de VS en China en de grote beleidsonzekerheid, vooral met betrekking tot de handel, zijn de investeringen, de industrie en de internationale handel getemperd. Nu het mondiale bbp zwak zal blijven groeien, zal de groei in Europa afhangen van de kracht van de meer op het binnenland gerichte sectoren. Deze zullen op hun beurt steunen op arbeidsmarkt ondersteunende loongroei, gunstige financieringsvoorwaarden en, in sommige lidstaten, helpende begrotingsmaatregelen. Hoewel de economieën van alle lidstaten zouden moeten blijven groeien, zullen binnenlandse groeiaanjagers waarschijnlijk niet volstaan voor een krachtige groei.

De arbeidsmarkten zouden gezond moeten blijven, hoewel de verbeteringen zullen vertragen

De banencreatie in de EU is verrassend veerkrachtig gebleken. Dit komt deels doordat de economische ontwikkelingen doorgaans enige tijd nodig hebben om de werkgelegenheid te beïnvloeden, maar ook door de verschuiving van de arbeidsparticipatie richting dienstensector.

De arbeidsparticipatie is op een recordhoogte en de werkloosheid in de EU ligt op het laagste niveau sinds het begin van deze eeuw. Hoewel de nettocreatie van arbeidsplaatsen waarschijnlijk zal vertragen, zal de werkloosheid in de eurozone naar verwachting verder dalen.

De inflatie blijft laag.

De inflatie in de eurozone is dit jaar tot dusver vertraagd als gevolg van de daling van de energieprijzen en omdat bedrijven er grotendeels voor hebben gekozen om de kosten van de hogere lonen in hun marges op te vangen in plaats van deze door te berekenen aan de klanten. In de EU wordt een inflatie verwacht van 1,5% voor 2020 en 1,7% in 2021.

De overheidsschuld daalt voor het vijfde jaar op rij.

De Europese overheidsfinanciën zullen blijven profiteren van de zeer lage rente op de uitstaande schuld. Ondanks de lagere bbp-groei zal de totale overheidsschuldquote in de eurozone naar verwachting voor het vijfde jaar op rij verder dalen, tot 85,1% in 2020 en 84,1% in 2021. Dezelfde factoren gelden voor de EU, waar de overheidsschuldquote naar verwachting zal dalen tot 79,4% in 2020 en 78,4% in 2021.

De risico's voor de vooruitzichten blijven vooral negatief.

Een aantal risico's kunnen leiden tot een lagere groei dan verwacht. Een verdere toename van de onzekerheid of een toename van de handels- en geopolitieke spanningen kunnen de groei afremmen, evenals een sterker dan verwachte vertraging in China als gevolg van de zwakkere effecten van de tot dusver genomen beleidsmaatregelen. Dichter bij huis zijn de risico's onder meer een wanordelijke brexit en de mogelijkheid dat de zwakte in de industriesector sterker doorwerkt in de sectoren die zich op het binnenland richten. Bron: Europa Nu

⊕ Koopkracht zou stijgen

De koopkracht van de Belgische gezinnen zat in 2019 in de lift en zal ook de komende jaren stijgen, voorspelt de Nationale Bank.

De koopkracht van de Belgen stijgt dit jaar alleen al met een forse 2,7 procent. 'De piekende groei heeft te maken met de ingebouwde vertragingen in het indexmechanisme in combinatie met de afnemende inflatie', zegt de Nationale Bank. 'Doordat lonen en vervangingsinkomens typisch geïndexeerd worden op basis van hogere inflatieritmes uit het verleden, krijgen de reële inkomens tijdelijk een boost. Daar kwam nog het effect van de tax shift (de belastinghervorming door de federale regering) bij.'

Het reële beschikbare inkomen, de maatstaf voor koopkracht, zet het beschikbare inkomen af tegen het prijspeil. Ook voor de komende jaren verwacht de Nationale Bank dat de koopkracht zal stijgen, zij het in een trager tempo, met ongeveer 1,2 tot 1,5 procent per jaar. Tussen 2019 en 2022 komt er zo gecumuleerd 7 procent bij.

Dat betekent nog niet dat we massaal ook meer gaan consumeren. 'De huishoudens passen hun bestedingen gewoonlijk maar geleidelijk aan. Dat verklaart waarom de private consumptie in 2019 trager stijgt dan de koopkracht van de gezinnen.'

De extra koopkracht wordt in een eerste fase vooral gespaard. Bijgevolg piekt de spaarquote, die uitdrukt welk percentage van ons beschikbare inkomen we niet consumeren, dit jaar.

'In de volgende jaren gaat de spaarquote weer naar beneden, omdat de consumptie iets sterker zal groeien dan het reële beschikbare inkomen', verwacht de Nationale Bank.

⊕ Vastgoed, 30% winst

De Belgische beursgenoteerde vastgoedvennootschappen scheren hoge toppen. "Dankzij de hoge waardering van hun aandelen hebben ze een competitief voordeel tegenover buitenlandse vastgoedvennootschappen wanneer ze overnames doen", zegt Olivier Hertoghe, een van de beheerders van de vastgoedfondsen van DPAM in MoneyTalk

"De index van Belgische vastgoedaandelen leverde in 2019 een totaalrendement - inclusief dividenden - van 38 procent op. Voor de index van Europese vastgoedaandelen was dat 25 procent", zegt Olivier Hertoghe, een van de drie beheerders van de vastgoedfondsen van Degroof Petercam Asset Management. "Over twee jaar haalt de Europese index niet eens half zoveel rendement als de Belgische index."

Olivier Hertoghe noemt de dreiging van de e-commerce de belangrijkste reden voor die tweespalt. "Bij de zwaargewichten in Europa zitten veel spelers zoals het Frans-Nederlandse Unibail-Rodamco-Westfield die shoppingcentra in heel Europa bezitten. Zij trekken de index naar beneden. In België zijn er niet zoveel vastgoedvennootschappen met winkelvastgoed bezig en ze wegen niet zo zwaar in de index."

Wat is een gereguleerde vastgoedvennootschap?

GVV staat voor gereguleerde vastgoedvennootschap. Een GVV moet 80 procent van de uitkerbare winst uitkeren aan de aandeelhouders. Als er winst is, stroomt het grootste deel daarvan dus naar de aandeelhouders. De GVV's betalen geen vennootschapsbelasting. "Ze betalen wel belasting op de aan- en verkopen van hun gebouwen", legt DPAM-beheerder Olivier Hertoghe uit. "Op de dividenden houden de vastgoedvennootschappen ook roerende voorheffing in. De GVV's dragen dus wel hun steentje bij aan de schatkist."

Voor België het statuut van vastgoedbevak - de voorganger van de GVV - uitwerkte, werkten alle vastgoedvennootschappen met constructies in het buitenland om de belastingen zo laag mogelijk te houden, aldus Hertoghe. "Nu is het eenvoudiger en transparanter. In alle ons omringende landen zijn er gelijkaardige gunstige statuten uitgewerkt voor vastgoedvennootschappen."

Belgische beleggers kunnen gemakkelijk op eigen houtje Belgische vastgoedaandelen kopen. Vastgoedfondsen hebben vooral een streepje voor als het om beleggingen in het buitenland gaat. De fondsen kunnen in sommige landen de belasting die ze betalen op dividenden recupereren. En dat kunnen kleine beleggers niet.

Hertoghe heeft winkelvastgoed nog niet volledig afgeschreven. "We hebben geprobeerd het kaf van het koren te scheiden", legt hij uit. "Unibail-Rodamco-Westfield is een van onze grootste posities." Hij vindt ook niet dat beleggers Retail Estates uit de portefeuille moeten gooien. Retail Estates heeft vooral baanwinkels en winkels in de stadsrand in portefeuille. "Het dividend van Retail Estates groeit al twintig jaar op rij en zal naar verwachting verder stijgen."

Olivier Hertoghe blijft enthousiast over logistiek vastgoed, zoals WDP, maar zegt erbij dat beleggers hun huiswerk moeten maken en checken of de waardering strookt met hun analyse voor ze aankopen. WDP maakte onlangs als eerste gereguleerde vastgoedvennootschap

(GJV) gebruik van de mogelijkheid om razendsnel kapitaal op te halen met een 'accelerated bookbuilding'. De kleine beleggers worden buitenspel gezet en enkel de grote beleggers kunnen aan de kapitaalronde deelnemen.

"Doorgaans zie je bij kapitaalverhogingen dat het aandeel wat lager gaat, omdat er een winstverwatering dreigt. De winst moet over meer aandelen worden verdeeld. Bij vastgoedvennootschappen zie je dat niet meer. Beleggers sturen het aandeel soms zelfs hoger, omdat ze erop rekenen dat die vastgoedbedrijven erin slagen de winst per aandeel te doen stijgen. Daarbij komt het erop aan het nodige geld pas vlak voor de investering op te halen."

De residentiële vastgoedvennootschap Aedifica zit op kop in 2019, met een rendement van ruim 47 procent. De internationale expansie van Aedifica is indrukwekkend. De verhuurder van rusthuizen zette het afgelopen jaar zijn eerste stappen in het VK en heeft een overnamebod lopen op een Finse speler. Aedifica was al actief in België, Nederland en Duitsland.

De aandeelhouders van Aedifica genieten van een gunstregime: ze betalen slechts 15 procent roerende voorheffing op de dividenden omdat ze voldoende actief zijn in zorgvastgoed. Ook de dividenden van Care Property Invest worden minder belast. Cofinimmo, dat gespecialiseerd is in kantoren en zorgvastgoed, nadert stilaan de drempel van 60 procent zorgvastgoed in de portefeuille. "Er wordt nu al op geanticipeerd dat Cofinimmo onder de definitie van zorgvastgoedspeler zal vallen en de dividenden dus minder belast zullen worden. Maar dat zal nog niet voor volgend jaar zijn", weet Olivier Hertoghe.

Aedifica is niet de enige GJV die Europa verovert. De specialist in studentenresidenties Xior trok vorig jaar naar Spanje en Portugal en voerde dit jaar de forcing op het Iberische schiereiland.

"Wij geloven sterk in residentieel vastgoed, maar dan vooral in Duitsland", zegt Olivier Hertoghe. "Berlijn wil de huurprijzen voor vijf jaar bevroren. Maar dat neemt niet weg dat er een tekort is aan betaalbare appartementen in zeven grote Duitse steden. De vraag blijft groter dan het aanbod en daarvan zal op termijn de prijs van vastgoed profiteren."

Aedifica maakt enorme winsten maar de service in de zorgtehuizen laat te wensen over. Het personeel wordt onderbetaald, het eten is pover en de verzorging kan veel goedkoper en beter.

Volgens Neutr-On is het logisch dat als de intresten op woonleningen laag staan velen vastgoed kopen zodat de prijzen stijgen. Maar bij deze vastgoedbedrijven zit het anders. Hun greep op de politiek en de gemeentebesturen is zo groot dat projectontwikkelaars bij de bouw en uitbating van zorgcentra enorme winsten binnenhalen. Corruptie is meestal niet ver weg.

⊕ NewB is gestart

NewB is er vlot in geslaagd om 35 miljoen euro kapitaal op te halen. De volgende stap is een banklicentie binnenhalen.

De kandidaat-bank heeft al ongeveer 70.000 coöperanten.

In 2010 namen enkele sociale organisaties en particulieren het initiatief voor een nieuwe, ethische, coöperatieve bank. Zij wilden een alternatief bieden voor de grote bankgroepen die door hun risicogedrag in 2008 zware financiële onrust veroorzaakt hadden. Dat leidde tot de oprichting van de vennootschap NewB in mei 2011.

Begin november 2019 nam NewB een eerste belangrijke horde op de weg naar een banklicentie. De toezichthouder, de Nationale Bank van België (NBB), vond dat NewB 30 miljoen euro vers geld moest zien te verzamelen.

NewB slaagde met vlag en wimpel. De bank haalde 35 miljoen euro op. Het gros komt van 70.000 particuliere coöperanten. Daarnaast tekenden 228 sociale organisaties, waaronder Neutr-On, op de kapitaalverhoging in. Institutionele investeerders, vooral uit overheidshoek (onder andere het Waals en Brussels Gewest, en de universiteiten ULB en UCL), brachten 2 miljoen euro aan.

Nu er voldoende kapitaal is, wil NewB de volgende stappen zetten. En die zijn in chronologische volgorde: het verkrijgen van een banklicentie bij de Europese Centrale bank (na advies van de NBB) tegen uiterlijk midden maart 2020, het opstarten van een IT-infrastructuur, en het commercieel omzetten van coöperanten in klanten van de bank. De Vidts: "Bij elke stap zal men zich afvragen of wij daar voldoende professionele competenties voor in huis hebben. Maar we laten ons daar niet door afleiden. We gaan stap voor stap." Om de banklicentie te krijgen, moeten de Nationale Bank en de ECB zich uitspreken over het businessplan van NewB.

NewB heeft een businessplan uitgewerkt dat voorziet dat de bank tegen 2024 winstgevend is. Hoe denkt de kandidaat-bank dat te realiseren?

1. Het lagekostenmodel van een start-up

NewB heeft het voordeel dat het van nul kan starten. In tegenstelling tot andere banken sleurt het geen erfenis uit het verleden mee. Die is meestal het gevolg van fusies en overnames, en gaat gepaard met hoge IT-, beheers- en integratiekosten. Die heeft NewB niet.

2. Een digitale bank zonder kantoren

Op de software die NewB wil kopen, kan zowel de back-office van de bank (de achterliggende IT-fabriek), als een tool voor internetbankieren en een app draaien. "We kiezen voor het model van een online- en mobiele bank", bevestigt CEO Tom Olinger. "Weliswaar aangevuld met een intern telefonisch callcenter, waar de klant met vragen of voor 'ouderwets advies' terecht kan."

NewB heeft geen kantoren of lokale aanwezigheid, en kan daardoor zijn personeelskosten drukken. "Volgend jaar willen we 35 mensen in dienst hebben. We hanteren een vlakke salarisstructuur, zonder bonussen. In de periode tot 2024 zal het personeel groeien tot een vijftigtal mensen. Meer hebben we in principe niet nodig om het callcenter te bemannen, de toekenning van kredieten te regelen en de commerciële activiteiten te ontwikkelen. Veel andere zaken, onder meer de IT, willen we uitbesteden. Outsourcing is voor ons veel minder een taboe dan voor andere banken, die mikken op een groter deel van de waardeketen. Zij willen allerlei zaken zelf blijven doen, terwijl samenwerken met een grotere partner hen veel efficiëntiewinst zou opleveren", aldus De Vidts.

3. Eenvoudige producten, goedkoop beheer

Als NewB een product wil lanceren, doet het enquêtes om te peilen waar de coöperanten interesse in hebben. "Daardoor is de kans op succes veel groter dan bij andere banken, tegen een lagere prijs", zegt De Vidts. Bovendien beperkt NewB zich tot eenvoudige en transparante producten, waarvoor een simpel en goedkoop operationeel beheer volstaat. Het businessmodel valt terug op dat van een klassieke bank: lokale deposito's transformeren in lokale kredietverstrekking. Concreet wil de bank de komende jaren zeven producten aanbieden: een zichtrekening, een debetkaart, een niet-gereguleerde spaarrekening, leningen op afbetaling voor particulieren, een kredietopening voor professionelen, ethische beleggingsfondsen en verzekeringen.

4. Hogere renteresultaten dan de andere banken

NewB maakt zich sterk hogere renteresultaten te kunnen behalen dan andere banken. "We gaan een niet-gereguleerde spaarrekening aanbieden, zonder intrest", legt Olinger uit.

"Daardoor zijn onze rentekosten lager dan die van de andere banken, die verplicht zijn 0,11 procent rente aan hun klanten met een gereguleerde spaarrekening te betalen. En een niet-gereguleerde spaarrekening is even goed beschermd door het depositogarantiefonds als een gereguleerde."

Het nadeel van een niet-gereguleerde spaarrekening is dat de klant niet kan genieten van de vrijstelling van 15 procent roerende voorheffing op de rente die hij ontvangt. Maar vermits NewB geen rente betaalt, is dat niet van toepassing. Als de rente stijgt, en andere banken verhogen de rente op het spaarboekje, is NewB wel van plan over te gaan tot een vergoeding van de deposito's, blijkt uit het prospectus van de kapitaalverhoging. En dan maakt het fiscale voordeel van het gereguleerde spaarboekje wel een verschil.

5. Nadruk op commissie- inkomsten uit verzekeringen en beleggingsfondsen

NewB zegt dat het minder afhankelijk zal zijn van de rente-inkomsten dan andere banken, omdat het mikt op een groter aandeel commissie-inkomsten. Dat zijn inkomsten die een bank boekt als verkoper van hoofdzakelijk verzekeringen en beleggingsfondsen, en uit het betalingsverkeer. Omdat NewB van nul start en al actief is als verkoper van verzekeringen, gaat de onderneming ervan uit dat ze een beter evenwicht tussen rente- en commissie-inkomsten kan realiseren.

Cruciaal voor het welslagen van NewB wordt de verkoop van verzekeringsproducten. Die moeten tegen 2024 goed zijn voor bijna 40 procent van de omzet. Op dit moment heeft NewB hooguit een tweehonderdtal autoverzekeringen en een honderdtal woningverzekeringen verkocht. Maar zodra de banklicentie binnen is, wil de instelling, in samenwerking met haar aandeelhouder Montceau Assurances, een tandje bijsteken. Vanaf volgend jaar zou een resem nieuwe verzekeringen (reis-, ongevallen-, moto-, fietsverzekering) gelanceerd worden.

[Voor meer info klik hier](#)

✚ Brexit strompelt verder

Het Brits Lagerhuis heeft de Withdrawal Agreement Bill van premier Boris Johnson met een ruime meerderheid goedgekeurd. Die brexitwet voorziet dat het Verenigd Koninkrijk ten laatste op 31 januari 2020 de EU verlaat.

Dat de wet in tweede lezing zonder veel kleerscheuren zou goedgekeurd worden, werd verwacht. Sinds de recente verkiezingen beschikken de Tories over een comfortabele meerderheid van 365 van de 650 parlementsleden.

De brexitwet wordt nu verder in detail behandeld door zowel het Lagerhuis als het Hogerhuis.

De herverkozen premier Boris Johnson had zijn plannen in het parlement verdedigd, oppositieleider Jeremy Corbyn (Labour) had opgeroepen tegen te stemmen in afwachting van 'een betere en billijkere' manier om de EU te verlaten.

Als het akkoord definitief is goedgekeurd, moet ook het Europees Parlement het nog bekrachtigen.

Vanaf 1 februari zouden de Britten dan verdwijnen uit de Europese instellingen, maar het land heeft nog tot eind 2020 toegang tot de Europese eenheidsmarkt en de douane-unie. In die overgangperiode moeten de Britten dan ook de bijhorende Europese regels blijven respecteren, en hun bijdrage aan de begroting storten. De Withdrawal Agreement Bill sluit een mogelijke verlenging van die overgangperiode met één of twee jaar uit. Dat betekent dus dat Britten en Europeanen vanaf februari welgeteld elf maanden tijd hebben om een akkoord over de toekomstige handelsrelaties te bereiken.

De achterdocht van de Britse linkerkzijde blijft alvast groot. Om het vorige parlement te overtuigen om de WAB te steunen, had Johnson bijvoorbeeld beloftes over de versterking van de rechten van werknemers gemaakt, maar die zijn nu verdwenen uit de tekst. De regering stelt nu dat het die kwestie in aparte wetgeving zal aanpakken, maar de vakbondskoepel TUC vreest niettemin voor een verslechtering van de arbeidsomstandigheden.

De nieuwe Europees Commissievoorzitter Ursula Von der Leyen is 'zeer ongerust' over de weinige tijd die er nog rest om de onderhandelingen rond een handelsakkoord met het Verenigd Koninkrijk voor na de brexit tegen eind 2020 af te ronden.

'Ik ben zeer bezorgd over de tijd waarover we nog beschikken', zegt Von der Leyen, die sinds december voorzitter is van Europese Commissie. Een van de belangrijkste opdrachten van de Commissie wordt het afsluiten van een handelsdeal met het Verenigd Koninkrijk na de brexit, die gepland is voor 31 januari. 'Het gaat niet enkel om het onderhandelen van een vrijhandelsakkoord, maar ook om talrijke andere zaken. Het lijkt dat we ons, langs beide kanten, ernstig moeten afvragen of al die onderhandelingen in zo weinig tijd mogelijk zijn', aldus de Duitse. 'Ik denk dat het redelijk is om halverwege het jaar een balans op te maken en indien nodig de overgangperiode te verlengen.'

De Europese brexitonderhandelaar Michel Barnier gaf al aan dat het een hele uitdaging wordt om tegen eind 2020 een akkoord te bereiken over de relatie met het VK na de brexit. Hij stelde wel dat 'we al het mogelijke gaan doen, zelfs al kunnen we niet alles afronden'. De EU en Londen hebben na het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU op 31 januari nog elf maanden om tot een post-brexitakkoord te komen. Bron: Knack

ONDERWIJS

⊕ Wijziging wetgeving

Koninklijk besluit betreffende de schadevergoeding ten gunste van personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk.

Gewijzigd op 1 januari 2020

Artikel 1.

De regeling ingesteld bij de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector wordt, wat betreft de schadevergoeding voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk, toepasselijk verklaard op

de leden van het vastbenoemd, het stagedoend, het tijdelijk personeel en het hulppersoneel en op de personeelsleden die bij een arbeidsovereenkomst [19, een leerovereenkomst of een overeenkomst voor beroepsopleiding¹⁹] in dienst zijn genomen, die behoren tot :

1° de federale overheidsdiensten en de programmatorische federale overheidsdiensten, in de zin van het koninklijk besluit van 7 november 2000 houdende oprichting en samenstelling van de organen die gemeenschappelijk zijn aan iedere federale overheidsdienst en aan de diensten die ervan afhangen;

Lees verder via: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12656>

Andere wijzigingen:

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/>

✚ Weyts wil Onderwijs veranderen

Volgens Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) is de achteruitgang van het onderwijs een collectieve verantwoordelijkheid waartegen ook collectief actie moet worden ondernomen. Hij wijst erop dat er al sinds 2000 PISA-onderzoeken worden uitgevoerd en dat er bij elke peiling achteruitgang is vastgesteld.

"Spijtig genoeg is het niet de eerste keer een sombere dag voor ons onderwijs", zegt Weyts in "Terzake". "We zijn sinds 2000 bezig met die PISA-onderzoeken. 16 keer is er gepeild en 16 keer waren de uitslagen negatief en gingen we achteruit. 16 keer hebben we ook mogen horen van sommigen dat het allemaal zo erg niet was en dat de methodiek van die PISA-onderzoeken ter discussie kan worden gesteld." De minister relateert de resultaten "absoluut niet".

Waarom scoren Vlaamse tieners slechter in PISA-onderzoek? "Er is te veel nonchalance in het onderwijs geslopen"

Weyts herhaalt dat taalkennis de basis is en dat het Lager Onderwijs moet focussen op leren lezen en schrijven, leren rekenen en leren leren. "Ik ben heel blij dat ik het warm water niet moet uitvinden en kan bouwen op dingen die eerder al zijn voorgesteld maar niet zijn uitgevoerd."

"Ik lees op de sociale media dat men elkaar de schuld geeft. Laat ons het daarover vooral niet hebben. Daarom zeg ik dat ik denk dat we moeten spreken van een collectieve verantwoordelijkheid. Maar het belangrijkste is dat we collectief actie ondernemen. Ik schuif ook opnieuw aan tafel met de koepels."

Maar hij vindt wel dat er nu iets moet gaan gebeuren en dat er "kordaat moet worden opgetreden". Hij ontkent dat er in Vlaanderen niet genoeg in onderwijs zou worden geïnvesteerd maar dat we onszelf eens moeten afvragen of we voor het geld dat we investeren niet meer kwaliteit mogen verwachten.

Verkeert ons onderwijs echt in crisis?

"Onderwijs is essentieel voor Vlaanderen, het is de grondstof waar onze kenniseconomie op draait. Maar de kwaliteit gaat al jaren achteruit. Sinds 2000 wijzen de PISA-onderzoeken uit dat onze leerlingen telkens weer wat minder goed scoren op het vlak van lezen, wetenschap en wiskunde. (nadrukkelijk) Peiling na peiling daalt de kwaliteit van het Vlaamse onderwijs. Wie de

ernst van de situatie nu nog niet inziet, tja, die is niet van goede wil. We moeten nu voorgoed afscheid nemen van de zachte heelmeesters.”

“De PISA-resultaten bewijzen dat de oude aanpak niet werkt en dat het dus anders moet. Maar in de onderwijswereld bots je dan meteen op die grote angst voor verandering.

Maar Weyts wil vooral terug naar de essentie. Waarvoor dient het lager onderwijs uiteindelijk? Zodat kinderen kunnen lezen, schrijven, rekenen en leren om te leren. Zullen we daar op focussen?

Al de rest is zogenaamde ‘pretpedagogie’ voor u?

“Kennisverwerving en welbevinden op school kunnen perfect samengaan. Ons verwijt van de pretpedagogie is ondertussen algemeen bekend. Alleen maar denken aan welbevinden is fout.”

Het Vlaams onderwijs slaagt er niet in om de kloof tussen rijk en arm te overbruggen. Arme kinderen belanden veel sneller in het bso.

“Ik krijg nu het verwijt dat ik te veel focus op Nederlands. Maar PISA toont dat taal een grote emancipatorische factor is. De sociaal-economische achtergrond, de afkomst én de thuistaal: die elementen kunnen de schoolprestaties zwaar afremmen, zo blijkt. In te veel gezinnen wordt het Nederlands achtergelaten aan de schoolpoort. Tussen autochtone en allochtone kinderen is er een prestatieverschil. Maar bij de allochtone leerlingen die thuis Nederlands spreken, is die kloof gehalveerd. Alle politieke partijen zouden moeten benadrukken: kiezen voor de toekomst van je kind, is kiezen voor het Nederlands. Ook na half vier.”

U hebt het graag over ‘de lat hoog leggen’, maar veel kinderen komen niet eens in de buurt. Wat met hen?

“Vlaanderen is welvarend geworden door generatie op generatie kennis over te dragen. Het zijn juist de sociaal zwakkeren die het meeste baat hebben bij een sterk en kwaliteitsvol onderwijs. Ook voor hen mag het ambitieniveau hoog liggen. Vandaag is de ingesteldheid te vaak: ocharme, dat is een leerling uit een moeilijke thuissituatie - een slachtoffer van de maatschappij - dus die sturen we naar het bso. Daar help je niemand mee.”

U schakelt nu een groep internationale experts in. Een zoveelste doorlichting: is dat de prioriteit?

“We moeten de exacte opdracht nog afbakenen, maar het is de bedoeling dat OESO-topman Dirk Van Damme (de voormalige kabinetschef van sp.a-onderwijsminister Frank Vandenbroucke, red.) een groep van experts rond zich verzamelt. Hij kan daarvoor gebruikmaken van zijn internationaal netwerk als specialist, maar ook in Vlaanderen hebben we veel expertise. Dat hoeven geen academici te zijn, maar kunnen ook mensen zijn die met hun beide voeten op de speelplaats staan. Zij zullen suggesties geven om ons onderwijs te verbeteren.”

Suggesties die u vervolgens leest, weglegt en nooit meer aan terugdenkt?

“Neen, absoluut niet. Juist daarom heb ik Dirk Van Damme gevraagd. Hij is een internationale autoriteit. In Vlaanderen zijn er heel wat pedagogen die met elkaar in de clinch liggen, over elk onderwerp. Daar moeten we toch iets meer consensus in vinden.”

Als u het Vlaams onderwijs wil hervormen, moet u de koepels meekrijgen. Juist de organisaties waar uw partij al jaren oorlog tegen voert.

(droog) “We hebben elkaar niet altijd even vriendelijk bejegend in het verleden, dat klopt. Maar ik besef dat ik als minister van Onderwijs maar de regisseur ben. Het zijn de onderwijskoepels die het stuk ook op de planken moeten brengen. Ik moet hen dus meekrijgen.

“Ik heb de koepels woensdag in spoed bijeengeroepen op mijn kabinet, naar aanleiding van de PISA-resultaten. We hebben afgesproken om de lat opnieuw hoger te leggen op school.”

“Elke koepel heeft zijn eigen pedagogische begeleidingsdienst. Dat gaat in totaal over vijfhonderd mensen. Dat zijn er meer dan bij de onderwijsinspectie. We weten dat sommigen onder hen al tien tot vijftien jaar de klasvloer niet hebben gezien en door de koepel worden ingezet om totaal andere zaken te doen. Daarvoor betaalt de belastingbetaler niet. Dus zullen we daar een efficiëntie-oefening moeten maken, ja.”

Karin Heremans, de directeur van het atheneum in Antwerpen, noemt deze besparingen ‘dramatisch’.

“Twee audits hebben nu al gewezen op de inefficiëntie in die begeleidingsdiensten. Zorgen voor meer efficiëntie lijkt mij niet bepaald dramatisch.”

Eerlijk: we zagen geen minister van Onderwijs in u.

“Als je me zes maanden geleden had gevraagd: ‘Wat denk je van onderwijs?’, zou ik eens gepuft hebben (lacht). Dat zat niet vooraan in mijn hoofd. Maar tijdens de onderhandelingen leidde ik de werkgroep rond onderwijs en dat bleek een aangename verrassing. Ik beet in het patéke en het smaakte me.”

De onderhandelingen over onderwijs waren naar verluidt beehard.

“We hebben lang gedebatteerd, maar ik had nooit het gevoel dat we zouden blokkeren. Naar mijn bescheiden mening zijn we samen met Hilde Crevits (CD&V) en Gwendolyn Rutten (Open Vld) tot een prima resultaat gekomen.

“Weet je: om een akkoord te sluiten, moeten partijen hun schild laten zakken. Dat is niet eenvoudig, maar het gevaar bij onderhandelingen is dat je elkaar wantrouwt en voortgaat op denkbeeldige intenties van de ander. In de krant wordt mijn partij soms de meest verzochte strategieën toegeschreven. Als je genoeg puntjes verbindt, kom je altijd wel ergens uit zeker? Of Bart De Wever moet al die geniale plannen geheimhouden voor mij. (gespeeld verontwaardigd) ‘Godmiljaarde, mij vertellen ze ook nooit niks!’”

De vorige onderwijsministers hebben weinig plezier beleefd aan hun baan.

“Je praat tegen de man die in de vorige regeerperiode de Oosterweelverbinding erdoor heeft gekregen, die het onverdoofd slachten heeft ingevoerd en de zogenoemde ‘IJzeren Rijn’ weer op de rails heeft gezet. Ik hou van een uitdaging.”

De werken aan de Oosterweelverbinding worden intussen met vijf jaar uitgesteld.

“Het gaat om de grootste werf van Europa. Als je de weerstand daartegen kunt verminderen door meer gespreid te werken, vind ik dat geen negatief verhaal. Voor alle duidelijkheid: de vorige timing dateerde nog van voor het Toekomstverbond (de coalitie tussen de politiek, administraties en lokale actiegroepen, red). De aanpassingen aan het oorspronkelijke project maken de werken er ook niet eenvoudiger op.”

Heeft Crevits u tips gegeven?

“Nee. Ik denk dat ze geen schoonmoeder wil spelen.” (lacht)

Misschien wel uw grootste probleem wordt het lerarentekort. Hoe gaat u dat wegwerken?

“Het belangrijkste is dat we leerkrachten opnieuw waardering geven. Wat zich volgens mij niet vertaalt in een geldkwestie: ik moet de eerste leerkracht nog tegenkomen die mij 50 euro netto per maand extra vraagt. Waar het wel om gaat, is bijvoorbeeld vertrouwen in hun oordeel als ze leerlingen evalueren. Ouders en scholen moeten hen niet continu in vraag stellen. De juridisering

van B- en C-attesten heeft een invloed. Die paar uitspraken tegen B- en C-attesten hebben voor twijfel gezorgd bij leerkrachten. Sommigen laten leerlingen overgaan uit vrees voor rechtszaken achteraf. Anderen verplichten zichzelf om ellenlange verantwoordingen te maken.

“De aanpassingen aan het M-decreet moeten ook helpen. In de praktijk blijkt het gewoon niet altijd mogelijk om leerlingen met speciale noden altijd op te vangen in een bepaalde groep. Wanneer een leerkracht dat objectief vaststelt, moet hij daarnaar kunnen handelen. In het belang van de hele groep. Want dat telt ook.”

Moeten er niet dringend extra leerkrachten aangeworven worden?

“We gaan de poorten van de lerarenopleiding niet wagenwijd opengooien. Eerder integendeel: ik vind dat we toegang moeten vernauwen. Zodat er wat meer ‘trek in de schouw komt’ en de opleiding aantrekkelijker wordt voor jongeren. ‘Ik volg een lerarenopleiding’, dat zou iets moeten zijn om mee uit te pakken. Zeker als je ziet wat de bijdrage van onderwijs is aan de creatie van welvaart in Vlaanderen. Leerkrachten zijn onze vermogensbeheerders: ze gaan om met ons meest dierbare kapitaal. Persoonlijk en collectief.

“Wat zien we vandaag? De lerarenopleiding klaagt over de kwaliteit van de instroom van de studenten uit het middelbaar. Ze moeten ze regelmatig nog bijscholen in het eerste jaar. En de middelbare scholen klagen over de kwaliteit van de nieuwe leerkrachten. Tja, zo blijf je in rondjes draaien.”

⊕ Meer herexamens voor onderwijs?

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) wil de zesjescultuur bestrijden door meer herexamens in het secundair onderwijs. Maar in het buitenland is aangetoond dat herexamens niet zaligmakend zijn. De onderwijskoepels zijn tegen het idee van de minister.

“Als de laatste jaren de indruk is ontstaan dat herexamens niet meer zouden mogen, dan wil de Vlaamse regering heel duidelijk zijn: wij stellen vertrouwen in leerkrachten en beschouwen herexamens als een legitiem en voor sommige leerlingen heel nuttig instrument”, zegt Weyts.

Hij herlanceert daarmee een idee van Hilde Crevits (CD&V). Zij botste toen op een njet van de onderwijskoepels. Ook nu blijven de koepels koele minnaars omdat ze ervan uitgaan dat leerlingen een heel schooljaar lang kunnen tonen wat ze in hun mars hebben en hun eindresultaat niet mag afhangen van één momentopname.

Professor Onderwijskunde Martin Valcke (UGent) begrijpt de terughoudendheid van de onderwijskoepels. “Onderzoek in Nederland en Duitsland heeft aangetoond dat herexamens hun doel voorbijschieten”, zegt hij. “Leerlingen zijn heel rationeel en berekenen hun kansen. Herexamens leiden tot minder geslaagden in de eerste examenperiode, omdat ze incalculeren dat er nog een tweede kans komt.” Sowieso zijn herexamens volgens de professor een remedie die veel te laat komt. “Leerlingen moeten begeleid worden op het moment dat het misgaat.”

Volgens Stefan Grielens, algemeen directeur van het Vrij CLB Netwerk, is er wel iets te zeggen voor de herwaardering van herexamens. “Het kan een bijkomende kans zijn voor de leerlingen om te tonen wat ze in hun mars hebben.” Maar de scholen mogen er niet mee morsen en herexamens zijn niet zaligmakend in de strijd tegen de zesjescultuur.

Logistieke oefening

Ook professor Valcke vindt dat herexamen in sommige gevallen toch hun nut kunnen hebben. “Maar dan alleen als er voldoende tijd zit tussen de twee examenmomenten.” Maar in dat geval bots je volgens de professor op praktische grenzen. “Het vereist een hele nieuwe logistieke en administratieve oefening, waar de scholen niet meer voor zijn aangepast.”

Kookpunt

Vraag is of de minister of de onderwijskoepels aan het langste eind zullen trekken over de herexamens. “Er is al enige tijd een machtsstrijd aan de gang tussen de koepels en de politiek. De inzet: wie is de baas in ons onderwijs”, zegt Pedro De Bruyckere. “De schoolautonomie is hier heel groot. Maar je merkt aan alles dat N-VA zich niet wil neerleggen bij de macht van de onderwijskoepels, waardoor die strijd binnen afzienbare tijd wel eens tot een kookpunt zou kunnen komen.”

⊕ Het Vlaams Onderwijs vervrouwelijkt

Het Vlaams Onderwijs vervrouwelijkt.

Zowat 74% van alle personeelsleden in het Vlaams onderwijs, uitgedrukt in budgettaire voltijdse equivalenten, was in schooljaar 2018-2019 een vrouw. 75% was vastbenoemd.

In het schooljaar 2018-2019 werden 162.389 voltijdse equivalenten uitbetaald door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Het aantal budgettaire voltijdse equivalenten in het onderwijs is tussen de schooljaren 2010-2011 en 2018-2019 gestegen met iets meer dan 6.500.

In het schooljaar 2018-2019 waren er bijna 59.000 budgettaire voltijdse equivalenten in het gewoon basisonderwijs en bijna 60.000 in het gewoon secundair onderwijs. In het buitengewoon basis- en secundair onderwijs gaat het om ongeveer 8.900 en 8.700 voltijdse equivalenten. Samen is het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs goed voor bijna 84% van alle voltijdse equivalenten waarvoor een salaris wordt uitbetaald.

⊕ BINGE-leren

Bereid je voor op de arbeidsmarkt van morgen en schaf je competenties bij. Zoek in het VDAB-aanbod van meer dan 300 online opleidingen en ontdek je favorieten. Start met binge-leren!

Volledig op maat en gratis

- Je kan je cursus 24 uur op 24 raadplegen.
- Je pikt er die modules uit die jou interesseren.
- Elk stukje leerstof wordt aangevuld met oefeningen en tests.
- Bij de meeste cursussen krijg je online coaching

[Voor alle info: klik hier](#)

⊕ Sociale verkiezingen 2020

'Vorige maand bekritiseerde het VBO in verschillende kranten de ontslagbescherming van syndicalisten. De directe aanleiding is een wetvoorstel van de PVDA', schrijft Kamerlid Maria Vindevoghel, zelf ooit als syndicaliste onterecht ontslagen. Zij reageert op de weerlegt de beweringen van de werkgeversfederatie en legt uit waarom syndicalisten volgens haar een betere bescherming verdienen.

Tussen 11 mei en 24 mei 2020 vinden sociale verkiezingen plaats in 7.000 bedrijven. Ruim 1,8 miljoen werknemers mogen dan hun afgevaardigden kiezen voor de komende vier jaar. Het is een topmoment voor de democratie op de werkvloer.

Zo'n 130.000 kandidaat-afgevaardigden nemen deel aan de verkiezingen en verdedigen zo de kleuren van hun vakbonden ACV, ABVV en ACLVB.

De kandidaten zullen op democratische manier verkozen worden door hun collega's. Die collega werknemers weten best waar de kandidaat voor staat en op welke manier hij of zij de werknemers verdedigt. Ze zien hun afgevaardigde dagelijks aan het werk en kunnen dus van dichtbij oordelen over diens inzet en resultaten. Het is geen ver van mijn bed show, het is dichtbij-democratie.

De verkozenen zouden geen enkel nadeel mogen ondervinden van hun kandidatuur. Toch is dat in de praktijk vaak wél zo. Denk maar aan het verplaatsen naar een andere afdeling en het beknotten van promoties. Je moet sterk in je schoenen staan om je collega's te verdedigen, allemaal samen of individueel. Om het op te nemen tegen wanpraktijken van de directie of een manager. En om zowel kritisch te zijn als oplossingen af te dwingen.

Natuurlijk neemt niet iedereen dat in dank af. Ik kan er zelf van meespreken. Op een bloedhete julidag in 2005 kwam ik buiten de werkuren op de luchthaven. We moesten met de directie dringend betere afspraken maken over de hitte. Die avond kreeg ik telefoon. Mijn badge was ingetrokken door luchthavenuitbater BAC. De directie van Flightcare gebruikte dat als aanleiding om mij op staande voet te ontslaan, wegens 'overmacht'.

Achteraf bleek bovendien dat de directie zelf aan BAC was gaan vragen om de badge te blokkeren. Ik was plotsklaps mijn job kwijt.

Wat volgde toont perfect aan waar vandaag het probleem zit in België. Tot twee maal toe verklaarde een rechter het ontslag ongegrond. Maar veel haalde dat niet uit. De rechter kon geen terugkeer afdwingen. De werkgever keerde nog netjes de 'beschermingsvergoeding' uit, waar minister van Werk, Nathalie Muylle, zo veel naar verwijst. Die vergoeding had duidelijk weinig indruk gemaakt. Ik bleef ontslagen. De syndicale bescherming op het werk kreeg zo een stevige klap. Iedereen had de boodschap begrepen: engagement werd bestraft.

Natuurlijk is dit niet het enige geval van een onterecht ontslag. Recent nog werden meerdere personeelsafgevaardigden aan de deur gezet, onder meer bij de Finse liftenmultinational Kone, het ICT-bedrijf Econocom en de parfummigant Firmenich. Elk jaar zijn er tientallen gevallen met eenzelfde antivakbondsgeurtje. Net daarom ben ik bij de PVDA mede-indiener van een wetsvoorstel dat de ontslagbescherming van syndicalisten verbetert.

Ook de timing, zo net voor de syndicale verkiezingen, is van belang. Vandaag kunnen werkgevers mondige syndicalisten zomaar ontslaan, zelfs als die geen enkele fout begingen. Vooral de periode op het einde van het mandaat, van nu tot half januari 2020, is gevaarlijk voor syndicalisten. De ontslagvergoeding, het enige obstakel om syndicalisten op straat te zetten, is in die periode op z'n laagst. De werkgevers noemen dit niet voor niets de 'soldenperiode'.

Het VBO reageerde eerder deze maand op het wetsvoorstel van de PVDA. Zoals te verwachten beweren ze dat syndicalisten al 'overbeschermd' zijn. De feiten geven hen ongelijk. Zolang onterecht ontslagen syndicalisten (afgevaardigden of kandidaten) niet gewoon kunnen terugkeren naar de werkvloer, is het evenwicht totaal zoek. Want niet iedereen is gelijk op de werkvloer, en wie opkomt voor zijn of haar collega's, ook de vele kandidaat-afgevaardigden, steekt natuurlijk de nek uit. De bestaande bescherming voor syndicalisten trekt dat een beetje recht, maar nog lang niet voldoende.

In het parlement treden nogal wat volksvertegenwoordigers het VBO bij. Vooral donderblauwe liberalen, zoals Vincent Van Quickenborne, staan graag ook zelf in de krant met anti-syndicale standpunten. Recent nog met de zoveelste aanval op de premies van de honderdduizenden vakbondsleden in ons land. De pluche democratie die de democratie op de werkvloer bekritiseert. Nochtans zijn zijzelf pas echt overbeschermd. Ze genieten van parlementaire onschendbaarheid, hebben een waaier aan voorrechten en profiteren van riantе uittrekingsvergoedingen. We horen het VBO daarover niet klagen...

Terug naar de werkvloer. De wet die nu voorligt doet alle bestaande achterpoortjes dicht. Werkgevers die iemand willen ontslaan wegens 'overmacht' zullen dat binnen een duidelijke procedure moeten bewijzen. Geen trucjes meer.

Voor het belangrijkste element in de nieuwe wet hebben we ons laten inspireren door de bescherming die bijvoorbeeld in Frankrijk wél bestaat. Zo zal de arbeidsrechter, bij een onrecht ontslag, de hertewerkstelling van een personeelsafgevaardigde of kandidaat kunnen opleggen op straffe van een dwangsom. Zoiets zal wél indruk maken op directies. Gedaan dus met het wegkopen van syndicale stemmen op de werkvloer. Zo wordt iedereen weer een beetje meer gelijk op de werkvloer. Bron: Knack

⊕ NMBS / De Lijn

Vanwege een spoorstaking bij de NMBS op 19 december moesten treinreizigers rekening houden met vertragingen en geschrapte treinen. Ongeveer een op de drie treinen reed.. In Vorst is er een incident geweest waarbij stakers dreigden om de uitrijdende treinen te blokkeren.

Waarom werd er gestaakt?

De spoorstaking duurde 24 uur, en liep van woensdagavond 22 uur tot en met donderdagavond 22 uur. De staking komt er op initiatief van de socialistische vakbond ACOD. Ook twee kleinere vakbonden, de liberale vakbond VSOA en de Onafhankelijke Vakbond voor Spoorpersoneel (OVS), sloten zich bij de oproep aan. De christelijke spoorvakbond, ACV-Transcom, heeft zijn leden niet actief opgeroepen om te staken. De vakbond kiest nu nog voor informeren en sensibiliseren, vanaf januari zijn andere acties mogelijk, klinkt het.

Het conflict draait rond een ontwerp van het sociaal akkoord voor de periode 2020-2022 bij de spoorwegen. Dat werd eerder door de bonden verworpen. Zij eisen onder meer een loonsverhoging met 1,1 procent, statutaire aanwervingen, dezelfde loonsvoorwaarden voor contractuelen en statutairen en het behoud van de 36-urige werkweek.

Ook De Lijn staakte tijdens de jaarwisseling gedurende vier dagen. Op de vierde dag van de staking bij De Lijn bleef de hinder al bij al beperkt. Vooral in steden was de actie van ACOD voelbaar. Zo ondervond in Antwerpen 50 procent van de tramlijnen hinder, terwijl ongeveer 40 procent van de bussen niet reed. Op de streeklijnen in de provincie Antwerpen was er lichte hinder, net als op de streeklijnen in Oost-Vlaanderen. In Gent was de hinder groter dan in de rest van de provincie.

In Limburg was er zeer lichte hinder, in Vlaams-Brabant was er lichte hinder en in West-Vlaanderen reed ongeveer 25 procent van de ritten niet. "De vorige dagen was er in West-Vlaanderen niet veel hinder, nu zien we wel een impact in heel de provincie", meldde de persdienst.

De stakingsaanzegging van de socialistische vakbond liep tot en met vrijdag 3 januari.

⊕ Dienstenchequesector staakt

De christelijke vakbond roept werknemers uit de dienstenchequesector op om woensdag 8 januari te staken. Zo moet er weer leven komen in de vastgelopen loononderhandelingen.

De loononderhandelingen tussen werkgevers en vakbonden in de dienstenchequesector - huishoudhulp en strijkdiensten - is vorige week vrijdag volledig vastgelopen. De vakbonden vragen voor de circa 143.000 huishoudhulpen 1,1 procent meer loon. De werkgevers zien daar echter geen ruimte voor. Zij stellen alleen een eenmalige premie voor van 130 euro in ecocheques. Omdat de onderhandelaars er niet uit geraken, is een sociaal bemiddelaar aangesteld.

Het ACV wacht dat resultaat niet af en voert de druk nu al op. Na acties bij enkele grote dienstenchequebedrijven, roept de vakbond nu op tot staking op woensdag 8 januari. Nieuw is dat ook de dienstenchequemedewerkers uit de gezinszorg zich aansluiten bij de staking. Die groep van een vijfduizendtal werknemers valt onder een ander paritair comité, maar ACV zegt dat hetzelfde probleem zich daar stelt.

De socialistische vakbond ABVV roept zelf niet op tot staken, maar zal de stakende leden wel een vergoeding geven. 'We laten het over aan de regio's', zegt secretaris Issam Benal. 'Onze leden kunnen zich aansluiten bij de staking, maar we geloven meer in acties waarbij we op straat komen.'

⊕ Feestdagen in 2020

Welke zijn de feestdagen in 2020?

Feestdag	Datum
Nieuwjaar	Woensdag 1 januari 2020
Paasmaandag	Maandag 13 april 2020
Feest van de Arbeid	Maandag 1 mei 2020
OLH Hemelvaart	Donderdag 21 mei 2020
Pinkstermaandag	Maandag 1 juni 2020
Nationale feestdag	Dinsdag 21 juli 2020
OLV Hemelvaart	Zaterdag 15 augustus 2020
Allerheiligen	Zondag 1 november 2020
Wapenstilstand	Woensdag 11 november 2020
Kerstmis	Vrijdag 25 december 2020

Wat indien een feestdag samenvalt met een zondag of een gewone inactiviteitsdag ?

Om de werknemer tien feestdagen te garanderen stelt de wet dat indien een feestdag samenvalt met een zondag of een gewone inactiviteitsdag in de onderneming, hij moet vervangen worden. Deze " **vervangingsdag** " moet worden vastgesteld op een gewone activiteitsdag in de onderneming. Deze vervangingsdag verkrijgt de hoedanigheid van een feestdag voor de werknemers tewerkgesteld in de onderneming. Het aantal uren die op de vervangingsdag zouden zijn gepresteerd, zijn van geen belang.

Vervanging van de feestdag welke met een zondag of een gewone inactiviteitsdag in een onderneming samenvallen

Welke zijn de bevoegde personen en organen om een vervangingsdag vast te stellen wanneer de feestdag samenvalt met een zondag of een gewone inactiviteitsdag in de onderneming?

Het zijn in eerste instantie de paritaire comités of de paritaire subcomités die de vervangingsdagen kunnen vaststellen voor alle of voor een deel van de ondernemingen welke onder hun bevoegdheid vallen ; indien een paritair orgaan deze dagen vaststelt, moet de federale Minister, die de arbeid in zijn bevoegdheid heeft, vóór 1 oktober van het jaar dat voorafgaat, van deze beslissing in kennis worden gesteld.

Bij ontstentenis van een beslissing van een paritair orgaan, kan de vervangingsdag door de ondernemingsraad worden vastgesteld;

Bij ontstentenis van een beslissing van de ondernemingsraad of zo er geen ondernemingsraad is, mogen de regelingen op het vlak van de onderneming getroffen worden tussen de werkgever en de syndicale afvaardiging ;

Bij gebrek aan overeenstemming van de syndicale afvaardiging of bij gebrek aan een syndicale afvaardiging, kan dit akkoord direct met de werknemers worden gesloten ;

Indien op deze verschillende vlakken geen beslissing wordt genomen, worden de regelingen getroffen bij individueel akkoord tussen de werkgever en de werknemer ;

Wanneer de vervangingsdag niet is vastgesteld overeenkomstig deze regels, wordt de feestdag vervangen door de eerste gewone activiteitsdag die in de onderneming op die feestdag volgt.

N.B: Men kan ook overeenkomen om de keuze van de vervangingsdag over te laten aan de werknemer net zoals een dag jaarlijkse vakantie.

- *Wat moet de werkgever bekendmaken?*

De werkgever is verplicht vóór 15 december van het jaar dat voorafgaat in de lokalen van zijn onderneming een bericht aan te plakken waarin de vervangingsdagen van de feestdagen die met een zondag of een gewone inactiviteitsdag samenvallen, worden aangekondigd.

- [Flexijobs en overuren horeca - Toepassingsgebied, voorwaarden, flexiloon, raamovereenkomst,...](#)

Indien de prestaties van de werknemer over vijf dagen per week zijn verdeeld, dan is de zaterdag meestal de gewone inactiviteitsdag in de onderneming.

In dit geval moeten de feestdagen die met een zaterdag samenvallen, worden vervangen door een dag waarop de werknemers normaal prestaties verrichten.

Indien 1 januari samenvalt met een zaterdag, zal de vervangingsdag een maandag, een dinsdag, een woensdag, een donderdag of een vrijdag zijn.

De redenering is dezelfde voor elke inactiviteitsdag. Als op zaterdag wordt gepresteerd en de gewone inactiviteitsdag in de onderneming valt op een maandag, moeten Paasmaandag en Pinkstermaandag worden vervangen door een andere dag die ligt tussen dinsdag en zaterdag.

Zo de prestaties van de werknemers niet over vijf maar over **4 dagen per week** zijn verdeeld, worden vervangingsdagen toegekend voor feestdagen die samenvallen met twee wekdagen, andere dan de zondag, tijdens welke de werknemer normaal geen prestaties moet leveren.

Indien het werk wordt uitgevoerd van maandag tot donderdag, zijn er twee gewone inactiviteitsdagen in de onderneming en de feestdagen die samenvallen met vrijdagen, zaterdagen en zondagen zullen het voorwerp uitmaken van vervangingsdagen die moeten worden vastgesteld tussen een maandag en de donderdag.

Indien de prestaties worden gespreid over zes dagen per week, moeten enkel de feestdagen die samenvallen met een zondag worden vervangen.

De gewone inactiviteitsdag, andere dan de zondag, kan soms verschillen afhankelijk van de werknemersgroep. In dat geval is de " gewone inactiviteitsdag " verschillend van de ene tot de andere groep en verkrijgen de werknemers vervangingsdagen naar gelang van de groep waarvan ze deel uitmaken.

- de werkroosters en arbeidsregelingen van arbeiders en bedienden kunnen verschillen;
- een verschil kan zich voordoen tussen het technisch personeel en de anderen : zo is in een ziekenhuis de manier van werken verschillend voor het verzorgend personeel en het administratief personeel ;

Sommige ondernemingen werken **zeven dagen op zeven**.

In dat geval is er geen gewone inactiviteitsdag voor deze onderneming.

Dit is bijvoorbeeld het geval in ziekenhuizen en rusthuizen, waar de werking continu is.

De feestdag die samenvalt met een rustdag, die kan verschillen van werknemer tot werknemer, moet worden bekeken als een gewone inactiviteitsdag : hij moet dan ook worden vervangen door een gewone activiteitsdag van de werknemer.

Opmerking: Indien de werknemer in de loop van het jaar van werkgever verandert, is het mogelijk dat hij geen 10 feestdagen verkrijgt, als gevolg van de datum waarop de vervangingsdag is vastgesteld: afhankelijk van de data waarop de vervangingsdagen zijn vastgesteld, kan men 11 of 12 feestdagen hebben maar het kunnen er evengoed 8 of 9 dagen zijn.

Voorbeeld: Een werknemer verandert op 1 mei 2007 van werkgever, 21 juli valt samen met een zaterdag, een gewone inactiviteitsdag in beide ondernemingen en moet dus vervangen worden.

Indien bij zijn eerste werkgever de vervangingsdag van 21 juli is vastgesteld op dinsdag 2 januari, geniet hij deze feestdag bij zijn eerste werkgever ook al is hij op 21 juli niet meer bij hem tewerkgesteld. En indien, de tweede werkgever, de vervangingsdag van 21 juli op 24 december, de dag vóór Kerstmis, vaststelt, geniet hij van het voordeel een tweede maal. Dat maakt een totaal van 11 feestdagen.

Indien bij de eerste werkgever 21 juli is vervangen door vrijdag 18 mei, de dag na Hemelvaartsdag, zal hij er niet van kunnen genieten bij zijn eerste werkgever. Zo bij zijn tweede werkgever de vervangingsdag is vastgesteld op dinsdag 2 januari, datum waarop hij nog niet is tewerkgesteld bij zijn werkgever, verliest hij eveneens deze feestdag. In totaal zal hij dan 9 feestdagen hebben.

⊕ Nederlandse vakbond wil 30 urenweek

Net als Neutr-On en N-Vb, de Nieuwe Volksbeweging, wil de Nederlandse vakbond CNV een 30-urige werkweek de norm wordt. Voorzitter Piet Fortuin ziet met lede ogen het hoge ziekteverzuim een aantal burn-outs aan. Ondertussen bereikten ziekenhuizen en vakbonden bij onze noorderburen na maanden onderhandelen een akkoord: het personeel gaat er maar liefst met 8 procent op vooruit.

De werkregeling in Nederland moet op de schop, vindt vakbond CNV. Er vallen te veel werkenden uit. Bij komende cao-onderhandelingen legt de vakbond daarom de eis van een 30-urige werkweek. Dat zegt voorzitter Piet Fortuin in De Telegraaf.

“We zijn van de 40-urige werkweek naar 38 uur gegaan en daarna naar 36 uur. We moeten nu de volgende stap zetten, zodat werkenden beter in staat zijn om werk en privé te combineren en bepaalde zorgtaken uit te voeren”, klinkt het. “Bovendien zijn ze dan minder vatbaar voor ziekteverzuim en burn-outs. De werkdruk is momenteel enorm en we maken elkaar helemaal gek.”

Het is de bedoeling van CNV dat werkend Nederland in het voorgestelde systeem zijn huidige salaris behoudt. “Dat moeten we betalen via de cao’s en daarvoor moet een deel van de loonruimte worden gebruikt”, aldus Fortuin nog. Het plan heeft een groot draagvlak, zo blijkt uit onderzoek van de vakbond onder 3.000 werkenden. Twee derde denkt dat de maatregel leidt tot een lager ziekteverzuim, net als een betere balans tussen werk en privé (73 procent).

1,3 miljoen mensen hadden vorig jaar te kampen met een burn-out. De kosten daarvan lopen inmiddels op naar 2,8 miljard per jaar, blijkt uit de meest recente cijfers. Het CNV verwacht dat, door het lagere ziekteverzuim, hogere productiviteit én het feit dat mensen meer zorgtaken op zich kunnen nemen, de maatschappelijke opbrengsten van de 30-urige werkweek hoog zijn.

„Deze opbrengst kunnen we gebruiken om de belasting op arbeid te verlagen, zodat de lonen omhoog kunnen. Het voorkomt dat werkenden erop achteruit gaan door de kortere werkweek”, schrijft CNV. 48% van de ondervraagden denkt dat ze door de kortere werkduur productiever en efficiënter gaan werken. 47% denkt dat mensen die nu aan de kant staan, straks wel kunnen gaan werken.

8 procent loonsverhoging

Ondertussen hebben vakbonden en ziekenhuizen in Nederland na maanden onderhandelen een akkoord bereikt over een nieuwe cao, meldt de NOS. Het ziekenhuispersoneel krijgt in twee jaar tijd een fraaie loonsverhoging van 8 procent.

De medewerkers krijgen er volgend jaar 5 procent bij en op 1 januari 2021 nog eens 3 procent. Bovendien mogen ze een eenmalige uitkering van 1.200 euro in de zak steken.

Een groot deel van het ziekenhuispersoneel legde vorige maand op een speciale actiedag het werk neer. Er heerste al lange tijd onvrede over de hoge werkdruk en uitblijvende loonsverhogingen.

Neutr-On en N-Vb streven naar een 30 urenweek en naar een vermogensbelasting voor superrijken van 1% voor vermogens > 1 miljoen.

VARIA

🌀 Wat verandert er deze maand?

- **Grotere minimale eigen inbreng leningen**

De Nationale Bank wil de kredietnemer beschermen tegen een te hoge schuldenlast. Daarom legt ze nu regels op voor de quotiteit of de verhouding tussen het geleende bedrag en de waarde van de woning. De quotiteit voor een eerste woning mag voor het gros van de leningen die uw bank toekent vanaf 1 januari 2020 niet meer dan negentig procent bedragen. Dat betekent dat u meteen zelf tien procent van de aankoopssom plus het bedrag van de registratierechten moet neertellen.

Er zijn wel uitzonderingen op die regel: een kredietgever mag voor vijfendertig procent van de kredieten die hij aan jongere mensen toekent, een quotiteit verlenen van méér dan negentig procent en voor vijf procent zelfs van méér dan honderd procent.

- **Rookmelders verplicht**

In het Vlaams Gewest moeten alle woningen minstens één rookmelder per verdieping hebben. In studentenkoten of gebouwen waarvan kamers verhuurd worden, is in elke kamer een

detector verplicht. Verzekeraars laten weten dat de nieuwe -verplichting geen gevolgen heeft voor uw brandverzekering.

- **Dakisolatie verplicht**

Woningen zonder dakisolatie krijgen vanaf 1 januari 15 strafpunten. Huizen of appartementen met meer dan 15 strafpunten mogen niet meer verhuurd worden. Dat geldt ook voor lopende contracten. De strafpunten vallen weg bij een goede EPC-score. Voor woningen in open bebouwing ligt de grens op 600 kWh/m². Voor een halfopen bebouwing is dat 550, voor gesloten bebouwing 450 en voor appartementen 400 kWh/m².

- **Dubbele beglazing**

Alle woningen in Vlaanderen moeten dubbele beglazing hebben in de leefruimte, de keuken, de badkamer en de slaapkamers, ook huurwoningen. Maar sancties blijven voorlopig uit. Woningen die niet orde zijn, krijgen pas vanaf 2023 15 strafpunten, waardoor ze niet langer verhuurd mogen worden.

- **Strenger op woonkrediet**

De Nationale Bank vraagt de banken om voorzichtiger te zijn bij de toekenning van een woonkrediet. Leningen ter waarde van meer dan 90% van de aankoopprijs zullen nog moeilijk te krijgen zijn. U zult dus minimaal 10% van de aankoopprijs plus de aankoopkosten met eigen middelen moeten financieren. Voor jonge gezinnen mogen de banken iets soepeler zijn.

- **Geen woonbonus meer**

Nieuwe woonleningen komen niet meer in aanmerking voor een belastingvermindering. Voor lopende leningen blijven de bestaande fiscale voordelen behouden, ook bij een herfinanciering.

- **Lagere registratierechten**

De registratierechten bij de aankoop van de enige gezinswoning zakken met 1 procentpunt, van 7% in 2019 naar 6% in 2020. Voor wie een ingrijpende renovatie uitvoert, daalt het tarief van 6% tot 5%.

Brussel stapt over op een nieuwe formule van kinderbijslag, met een vast maandbedrag van 150 euro per kind

- **UBO-boetes mogelijk**

In 2019 moesten de uiteindelijke begunstigden van vennootschappen, vzw's en maatschappen zich registreren in het UBO-register (UBO staat voor Ultimate Beneficial Owner, de uiteindelijke begunstigde, red.). Het register moet de fiscus -toelaten om na te gaan wie er achter de organisatie zit. Wie gegevens achterhoudt, riskeert vanaf 1 januari 2020 een sanctie. De boetes kunnen oplopen van 250 tot 50.000 euro.

- **Geen effectentaks meer**

In oktober heeft het Grondwettelijk Hof de taks op de effectenrekeningen voor de toekomst vernietigd. Voor de referentieperiode van oktober 2019 tot september 2020 is de effectentaks dus niet meer van toepassing. De taks die ingehouden werd vóór oktober 2018 tot september 2019 blijft wel verschuldigd. Belastingplichtigen die in die periode een belastbare portefeuille bezaten van minimaal 500.000 euro en de taks niet hebben laten inhouden door hun bank, moeten in juli 2020 nog een laatste aangifte indienen.

- **Fiscale regularisatie dunder**

De tarieven voor een fiscale biecht stijgen opnieuw in 2020. Voor niet-verjaarde inkomsten stijgt de boete tot 25%, voor fiscaal verjaarde kapitalen wordt dat 40%.

- **Strengere antiwitwasregels**

Virtuele muntplatformen vallen voortaan onder het toepassingsgebied van de antiwitwaswetgeving, anonieme kluisen worden verboden en anonieme prepaidkaarten mogen nog tot maximaal 150 euro opgeladen worden.

- **Minder aftrek dienstencheques**

De Vlaamse regering verlaagt de belastingvermindering op de aankoop van dienstencheques van 30 naar 20 procent. Daardoor stijgt de werkelijke kostprijs van een dienstencheque (van 9 euro) van 6,30 naar 7,20 euro.

- **Vrijstelling taks op dividenden**

In uw belastingaangifte 2020 (over de inkomsten en uitgaven van 2019) zult u voor de tweede keer de (al betaalde) roerende voorheffing op dividenden kunnen terugvorderen. Bij de vorige aangifte ging het om een maximaal bedrag aan dividenden van 640 euro. De terugvordering bedroeg maximaal 192 euro. Nu wordt dat 800 euro aan dividenden en 240 euro aan terugvordering.

- **Kinderbijslag in Brussel**

Voortaan ligt de kinderbijslag in Brussel vast op 150 euro per kind per maand. Voor gezinnen met een laag inkomen, pleegkinderen of kinderen met een handicap komen daar extra toelagen bij. Anders dan bij de vernieuwing van de kinderbijslag in Vlaanderen (in 2019) stappen alle Brusselse kinderen die geboren zijn vóór 2020 ook over naar het nieuwe systeem (met 140 euro als basisbedrag).

- **Meer (netto) pensioen**

De schalen voor de berekening van de bedrijfsvoorheffing worden geïndexeerd. Daardoor houdt u van eenzelfde brutopensioen netto ongeveer 10 euro meer over per maand. Daarnaast voorspelt het Planbureau een indexering van de pensioenen in maart. Dan zouden die met 2% stijgen.

- **Afkopen studie jaren**

Vanaf 1 december 2020 eindigt de overgangsregeling voor het afkopen van studie jaren met het oog op een hoger pensioen. Werknemers en zelfstandigen kunnen nog tot eind november studie jaren regulariseren tegen een forfaitaire prijs van 1.500 euro per afgekocht studiejaar. Daarna wordt dit bedrag actuariael berekend en dus duurder. Ambtenaren krijgen tot eind november 15% korting op de forfaitaire prijs en betalen 1.275 euro per geregulariseerd studiejaar.

- **Meer nettoloon**

De inkomensschalen voor de berekening van de bedrijfsvoorheffing worden geïndexeerd. Daardoor houdt u van eenzelfde brutoloon netto iets meer over. SD Worx berekende dat dit voor bruto maand-lonen tussen 2.500 euro en 3.800 euro resulteert in een nettowinst van zo'n 10 euro.

- **Fietsvergoeding**

Vanaf 1 juli 2020 zullen de 450.000 bedienden van Paritair Comité 200 recht hebben op een vergoeding als ze met de fiets naar het werk komen. Werkgevers moeten minstens 0,10 euro per

getrapte kilometer betalen voor trajecten van minstens 3 en maximaal 40 kilometer per dag. De arbeiders uit de metaalsector kunnen vanaf 1 januari al genieten van een fietsvergoeding van minimaal 0,15 euro/km.

- **Thematisch verlof**

De uitkeringen voor ouderschapsverlof, verlof voor -medische bijstand en palliatief verlof stijgen met 4,5%. Dit geldt ook voor de lopende uitkeringen van alleenstaanden die een dergelijk verlof opnemen om voor hun kind te zorgen.

- **Mantelzorgverlof**

Het federale parlement heeft het licht op groen gezet voor de invoering van een verlofstelsel voor mantelzorgers, met een uitkering van de RVA. Voor de start van het mantelzorgverlof is het nog wachten op een koninklijk besluit. Dat komt er hopelijk in (het voorjaar van) 2020.

- **Minder belasting op bedrijfswagens**

De gemiddelde CO₂-uitstoot van nieuwe wagens is toegenomen. Daardoor daalt het belastbare voordeel van uw bedrijfswagen en houdt u als werknemer netto iets meer over van uw loon. Bij een Audi A4 Avant (catalogusprijs 35.525 euro, CO₂-uitstoot 128 gram) bijvoorbeeld zakt het belastbare voordeel van alle aard van 179,95 euro naar 170,01 euro per maand.

- **Aftrek autokosten daalt**

Voor -auto's die na 1 januari 2018 gekocht zijn, wordt het fiscale aftrekpercentage voortaan berekend op basis van de CO₂-uitstoot van de wagen. Daardoor dalen de aftrekpercentages. Voor zeer vervuilende wagens (CO₂-uitstoot hoger dan 200 gram) zakt het aftrekpercentage tot 40 procent. Voor andere bedrijfs-wagens ligt dat tussen 50 en 100 procent. Voor elektrische wagens daalt de fiscale aftrekbaarheid van 120 naar 100 procent.

- **Geen e-premie meer**

Vanaf 1 januari wordt de Vlaamse premie (tussen 2.000 en 4.000 euro) bij de aankoop van een elektrische wagen afgeschaft.

- **Treintickets duurder vanaf 1 februari**

Een standaard- en een weekendbiljet wordt 1,53% duurder, een abonnement 2,87%. De prijs van een seniorenbiljet stijgt met 20 cent, maar dat biljet is voortaan ook verkrijgbaar tijdens weekends van juli en augustus. De prijs van de Go Pass en de Rail Pass verandert niet.

- **Meer info bij aankoop tweedehandsauto**

Vanaf 1 januari moet de Car-Pass – het systeem dat kilometerfraude met auto's moet tegengaan – ook niet-uitgevoerde herstellingen of aanpassingen in het kader van een terugroepactie vermelden. Dealers die tweedehandsauto's invoeren uit het buitenland, moeten vanaf dan ook de kilometerstanden van die auto's doorgeven.

- **Kinderbijslag bevroren vanaf het derde kind**

Vanaf 1 januari wordt het bedrag van de kinderbijslag vanaf het derde kind niet langer geïndexeerd wanneer de spilindex wordt gehaald, en dat vijf jaar lang. Volgens de Gezinsbond grijpt een gezin hierdoor na vijf jaar naast ongeveer 27 euro per maand. De maatregel geldt wel alleen voor wie nog kinderbijslag krijgt volgens het 'oude' systeem, niet voor kinderen die geboren zijn na 1 januari 2019.

- **Hogere bankkosten**

Traditiegetrouw verhogen de meeste banken op 1 januari hun tarieven. Dit jaar moet u vooral voor manuele handelingen door een loketbediende, geldafhalingen aan een automaat bij een andere bank en het opsturen van rekeninguittreksels dieper in uw portemonnee duiken.

- **Nieuwe maxima voor stortingen pensioensparen**

Pensioensparen via bank of verzekeraar is een van de populairste beleggingsvormen in ons land, vooral door het fiscale voordeel dat eraan vast hangt. Dit jaar leverde een storting van maximaal 980 euro u 30% fiscaal voordeel op, dat wordt 990 euro. Voor de formule die 25% belastingvoordeel oplevert stijgt het maximumbedrag van 1.260 euro naar 1.270 euro.

- **Lagere distributietarieven energie**

De distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas op uw energiefactuur dalen opnieuw. Ze maken een groot deel uit van eindfactuur: 36% van de elektriciteitsfactuur en 24% van de aardgasfactuur. Een gezin zal gemiddeld 31 euro minder betalen aan distributienettarieven voor elektriciteit en 10 euro minder aan distributienettarieven voor aardgas.

- **Duurdere postzegels**

Een brief versturen kost in 2020 alweer iets meer. Een priorzegel voor een genormaliseerde brief kost dan 1,21 euro (was nu nog 1 euro), een non-priorzegel 1,01 euro (in plaats van 95 cent). Een standaardverzending binnen Europa kost voortaan 1,55 euro (in plaats van 1,46). Buiten Europa wordt dat 1,77 euro (in plaats van 1,68). Overigens zal de postbode in de meeste regio's maar om de andere dag langskomen, alleen dringende post zou nog dagelijks worden bezorgd.

- **Zwaardere boete voor fiscale regularisatie**

Belastingontduikers die hun ziertje willen witwassen, kunnen een fiscale regularisatie aanvragen. Voor fiscaal verjaarde kapitalen bedraagt de boete vanaf 1 januari 40 in plaats van 39%. Voor fraude die nog niet verjaard is, is de heffing gelijk aan de ontdoken belasting plus een boete van 25% (in 2019 was dat nog 24%).

- **Proximus trekt prijzen op**

Veel klanten van Proximus moeten vanaf 1 januari meer betalen voor hun telecomdiensten. Onder meer de populaire bundels zoals Internet+TV (1 euro duurder per maand) of de all-in-packs Tuttimus en Familus (beide 1,50 euro duurder per maand) worden duurder, net als enkele oudere bundels. Ook bepaalde tarieven voor vaste telefonie gaan de hoogte in. Wie alleen internet of een mobiel abonnement afneemt, blijft buiten schot.

⊕ Verkiezingen mei 2019

De koning stelde twee nieuwe informateurs aan Joachim Coens (CD&V) en Georges-Louis Bouchez (MR).

De koning heeft zoals verwacht de opdracht van informateurs Joachim Coens (CD&V) en Georges-Louis Bouchez (MR) verlengd, tot 13 januari. De twee politici gaan tijdens het tweede deel van hun opdracht ook andere coalities dan paars-groen en paars-geel onderzoeken. "We hebben vastgesteld dat noch de ene noch de andere formule nu al opgestart kan worden."

De nieuwe CD&V-voorzitter, Joachims Coens werd al onmiddellijk als informateur aangesteld. Coens had meteen na zijn verkiezing een kerstboodschap voor de Vlaamse regering: 'Je moet

een project hebben dat enthousiasmeert.' Hij wil een andere aanpak. Hij wil een collectieve verantwoordelijkheid van die drie partijen die op zich de ambitie hebben om het samen te doen.

Hoe ver staat hij ondertussen als informateur?. Coens wil niet veel kwijt. Maar wel een veelzeggend pleidooi:

Er zijn twee opties volgens hem: 'Ofwel heb je een duidelijke stroming, een duidelijke keuze bij de vorming van de regering: het is links of het is rechts, of het is weet-ik-veel-wat. Die stroming heeft dan meerderheden in het ganse land. Ofwel zeg je: 'Het is er nu niet'. In dit landsdeel is het dat, in dat landsdeel is het dat. Laat ons vooral kijken wat we technisch samen kunnen doen.'

De CD&V-voorzitter maakt de vergelijking met Europa. 'Dat zijn nu 27 landen, allemaal met verschillende meerderheden (...) maar we hebben wel een Europese Commissie. (...) Het werkt omdat men meer zegt: 'We moeten naar een Commissie gaan die misschien minder ideologisch is, maar een project heeft. Die werkt met een duidelijk project, en duidelijke uitdagingen.'

Coens gaat dus toch het pad op van de technocratische aanpak: 'Als ik het land zie, dan gaat het een beetje in die richting evolueren. De politieke meerderheden om een federale regering te maken, als die niet meer spontaan kunnen ontstaan op een ideologische basis, dan moet je meer naar een technische samenwerking gaan.'

Vlaams-minister president Jan Jambon (N-VA) wil dat het Vlaams Parlement snel werk maakt van de voorbereiding van een nieuwe staatsvorming. Dat zegt hij aan De Tijd. 'De kaarten liggen stilaan goed om onze ultieme vraag naar confederalisme op tafel te leggen.'

Dat het Vlaams parlement zich de komende legislatuur moet buigen over het communautaire, was al afgesproken in het Vlaamse regeerakkoord. Maar daar moet vaart achter, vindt Jambon. Gezien de aanhoudende blokkage op het federale niveau zouden er wel eens snel vervroegde verkiezingen kunnen komen, is de redenering. "Op dat moment zou het federaal parlement artikel 195 van de grondwet (dat toelaat een grote staatsvorming door te voeren, red.) kunnen aanduiden voor herziening. Daarom zou de voorbereiding in het Vlaams parlement wel eens urgenter kunnen zijn dan we enkele maanden geleden verwacht hadden."

Concreet wil Jambon dat er snel een commissie wordt geïnstalleerd in het Vlaams parlement, waarin wordt vastgelegd hoe de volgende staatsvorming eruit moet zien. Dat moet dan de basis zijn om federaal te onderhandelen over een nieuwe institutionele ronde.

Dat N-VA daarin zal pleiten voor het confederalisme, waarbij de meeste bevoegdheden in handen van de deelstaten komen, is geen geheim. "De kaarten liggen stilaan goed om onze ultieme vraag naar confederalisme op tafel te leggen", zegt Jambon. "Als je ziet hoe moeilijk het al vier keer na elkaar is om een federale regering te vormen, wordt het dan niet stilaan tijd dat we elkaar in dit land eens diep in de ogen kijken?"

Vraag is hoe ver N-VA de andere Vlaamse partijen daarin meekrijgt.

De meesten lijken tot nog toe weinig te voelen voor een nieuwe staatsvorming. Ook in Franstalig België is de appetijt klein.

Deze regeringscrisis toont aan dat het huidige Belgische model niet meer werkt. Dat vindt 72,6 procent van alle Vlamingen, zo blijkt uit een bevraging van iVOX in opdracht van 'Het Laatste Nieuws' en VTM Nieuws. Het geloof in het huidige systeem is compleet zoek, maar dat wil niet per se zeggen dat iedereen daarom voor confederalisme pleit. Daarover zijn de meningen verdeeld: 47,7 procent is voor, 37,6 procent is tegen.

Voor 46,6 procent van de Vlamingen hoeft het allemaal niet meer. Zij willen vandaag – 163 dagen na de verkiezingen – liever opnieuw naar de stembus. 29,7 procent verkiest een paars-gele federale regering (met N-VA en PS). 23,6 procent ziet liever paars-groen (zonder N-VA, met PS) aan het stuur.

Nog uit de bevraging van Het Laatste Nieuws en VTM Nieuws blijkt dat Vlamingen wel degelijk wakker liggen van het uitblijven van een federale regering. 54,6 procent gaat akkoord of helemaal akkoord met die stelling. 41,9 procent (eerder) niet.

✚ Frankrijk wil één pensioenstelsel

Na massale protesten en stakingen heeft de Franse regering toegevingen gedaan bij de geplande pensioenhervorming. Zo zullen de nieuwe regels niet van toepassing zijn op mensen geboren vóór 1975, zo kondigde premier Edouard Philippe aan. Aanvankelijk zou de hervorming al gelden voor mensen geboren vanaf 1963.

Pas wie in 2004 of later geboren is, zal zijn of haar volledige carrière onder het nieuwe pensioensysteem met punten vallen. Voor het overige deel van de bevolking gaan de nieuwe regels van kracht vanaf het inkomstenjaar 2025. Het minimumpensioen wordt gegarandeerd op 1.000 euro.

Daarnaast morrelt de regering ook onrechtstreeks aan de wettelijke pensioenleeftijd, die momenteel op 62 jaar ligt. Volgens het nieuwe voorstel van de regering zouden Fransen vanaf 2027 nog steeds zo vroeg op pensioen kunnen, maar zullen ze daarvoor financieel gestraft worden. Er komt dan een “evenwichtslleeftijd” op 64 jaar met een bonus-malusregeling. Wie vóór 64 jaar met pensioen gaat, krijgt minder, wie na 64 jaar nog blijft werken, krijgt een hogere pensioenuitkering. Voor mensen die voor hun 20ste zijn beginnen te werken en zij die zware beroepen uitoefenen, zal het “mogelijk blijven om twee jaar vroeger met pensioen te gaan dan de anderen”, aldus Philippe.

Nadat hij de herwerkte plannen uit de doeken deed, riep de premier woensdag op tot een “terugkeer naar de dialoog” en een “einde aan de staking die miljoenen Fransen straft”. Hij benadrukte ook dat de pensioenhervorming er “geleidelijk, zonder brutaliteit en met respect voor individuele carrières” zal worden ingevoerd. “Er is geen verborgen agenda, we zijn niet op zoek naar kleine besparingen”, verzekerde Philippe nog. “Onze ambitie van universaliteit is een ambitie van sociale rechtvaardigheid. We willen niemand schaden.”

Uit de eerste reacties van de vakbonden blijkt echter dat de toegevingen van de regering niet volstaan. De grootste vakbond van het land, CFDT - die overigens niet actief had opgeroepen om deel te nemen aan de stakingen - zegt zich niet te kunnen vinden in de verhoging van de pensioenleeftijd naar 64. “Ik denk dat deze hervorming overbeladen is met een te groot budgettaire aspect. We zullen proberen om die ballast in de komende weken kwijt te raken”, aldus topman Laurent Berger.

Volgens Philippe Martinez van CGT “kan niemand de regering iets schelen”. De afdeling van de vakbond verantwoordelijk voor de spoorwerknemers heeft alvast opgeroepen om “de staking te versterken”. De vakbond UNSA - vooral invloedrijk in het openbaar vervoer - zegt “verduidelijkingen” af te wachten, terwijl zijn afdeling verantwoordelijk voor de politie overweegt om agenten op te roepen om massaal rustdagen op te nemen.

Met de pensioenhervorming wil president Emmanuel Macron af van de huidige systeem met 42 verschillende pensioenstelsels. De regering wil naar één uniform systeem met punten en mensen ook aanzetten om langer te werken. Het systeem is volgens de regering rechtvaardiger, maar tegenstanders vrezen vooral lagere uitkeringen.

Tegen de hervorming kwam er dan ook massaal protest. Tijdens een eerste algemene staking op donderdag kwamen al honderdduizenden mensen op straat. Volgens de vakbonden ging het zelfs om 1,5 miljoen betogers, het ministerie van Binnenlandse Zaken hield het op 806.000. Ook dinsdag was er opnieuw een algemene staking, met een iets lagere opkomst: de vakbonden telden 885.000 mensen, Binnenlandse Zaken 339.000.

Door de betogingen was in Frankrijk ook het openbaar vervoer verstoord. Onder meer het (internationaal) treinverkeer en het vliegverkeer ondervonden dagenlang hinder.

Bron De Morgen

Ook in België zijn de pensioenstelsels zo ingewikkeld dat je vaak niet weet hoeveel pensioen je gaat krijgen. De meeste partijen willen naar een minimumpensioen van 1500 euro.

Eén pensioen is een voordeel. Je moet geen hogere bedragen hebben want tweeverdieners zijn meestal verstandig genoeg om hun vermogen goed te beheren, bv door een woning te kopen zal die op lange termijn in waarde stijgen en zorgt alzo voor de 4de pensioenpijler.

Het zou ook een voordeel zijn als jongeren die zelfstandig gaan wonen verplicht worden om een woning te kopen en af te betalen tot de leeftijd van 65, waardoor ze eigendom verwerven. Wie een eigen huis heeft als hij op pensioen gaat moet immers geen huur betalen.

Zo wordt vermeden dat sommigen al hun geld op doen en als ze 65 zijn op kosten van de maatschappij gaan leven via het OCMW.

Tijdelijke verloven

De overheid heeft verschillende maatregelen om werk en privéleven makkelijker te combineren. De Vlaamse overheid streeft ernaar periodes van tijdelijke onderbreking van de loopbaan maximaal te richten op competentieversterking van werknemers en in het bijzonder van kwetsbare groepen.

[Tijdskrediet, Vlaams zorgkrediet en thematische verloven](#)

[Welke mogelijkheden hebt u om een tijdlang niet of wat minder te werken?](#)

[Aanmoedigingspremies](#)

[Verlof zonder wedde](#)

[Loopbaanbegeleiding](#)

[Tijdskrediet in de privésector](#)

[Moederschapsverlof en moederschapsbescherming](#)

[Vaderschapsverlof](#)

[Adoptieverlof](#)

[Pleegzorgverlof](#)

[Ouderschapsverlof](#)

[Verlof voor medische bijstand](#)

[Palliatief verlof](#)

[Loopbaanonderbreking in de openbare sector](#)

[Vlaams zorgkrediet](#)

Bron: Vlaamse Overheid

Er is ook een negatieve beslissing: de afschaffing van de opleidingssteun voor werklozen.

Slachtoffers zijn de werkzoekenden die tot nu een stimulanspremie van 100 euro kregen bovenop hun uitkering als ze een duurzame opleiding volgden. De stimulanspremie overleefde de vorige ministerraad niet.

Het leek een goed idee. Moedig langdurige werkzoekenden, leefloners of mensen met een handicap die ook nog de zorg van een gezin moeten opnemen aan met een kleine premie zodat ze het toch de moed vinden om een opleiding te volgen. Om recht te hebben op de premie moest het om een opleiding van minstens 8 weken gaan.

En het werkte ook. Op twee schooljaren tijd begonnen meer dan 5.000 kwetsbare werklozen aan een langdurige opleiding met de premie. In het eerste schooljaar slaagde 75,4% van hen bovendien voor de opleiding, zo berekende de socialistische vakbond ABVV. De maatregel bleek dus wel degelijk een antwoord te bieden op de dalende instroom in langdurige opleidingen van de VDAB. Niet dus, vindt de Vlaamse regering. De stimulanspremie wordt op 1 januari afgeschaft. "In plaats van de drempels te verlagen bemoeilijkt de regering de keuze voor duurzame opleidingen én de vraag naar opgeleide mensen uit verschillende sectoren. Een afschaffing bovendien die in schril contrast staat met de fel uitgesproken ambities rond opleiding en levenslang leren van zowel deze als vorige regering".

De Vlaamse regering heeft in het regeerakkoord de mond vol over het verhogen van de werkzaamheidsgraad en het invullen van vacatures, maar net één van de maatregelen die geen bestraffing zijn maar een stimulans gaat er aan. De regering wil de middelen gebruiken voor "inactieven zonder uitkering die een beroepsopleiding volgen en daarmee aan werk geraken", zo klinkt het bij minister van Werk Hilde Crevits.

Dat lijkt dan toch niet voor meteen te zijn. De Vlaamse regering gaat er in de begroting van uit dat de afschaffing van de stimulanspremie een besparing oplevert van 1,2 miljoen euro. Een nieuwe besparing dus die op de schouders van de allerkwetsbaarsten terechtkomt.

Bron: Dewereldmorgen

⊕ Gemeenschapsdienst komt er

De werkloosheid daalt sterk, maar de groep langdurig werklozen blijft nagenoeg even groot. Die groep schommelt al jaren rond 60.000 en is de laatste vijf jaar met amper 3 procent afgenomen.

Met 58.550 zijn ze, de mensen die al langer dan twee jaar werkloos zijn. Dat zijn er minder dan vijf jaar geleden, toen het er 62.669 waren. Maar de daling van 3 procent is bijlange na niet in

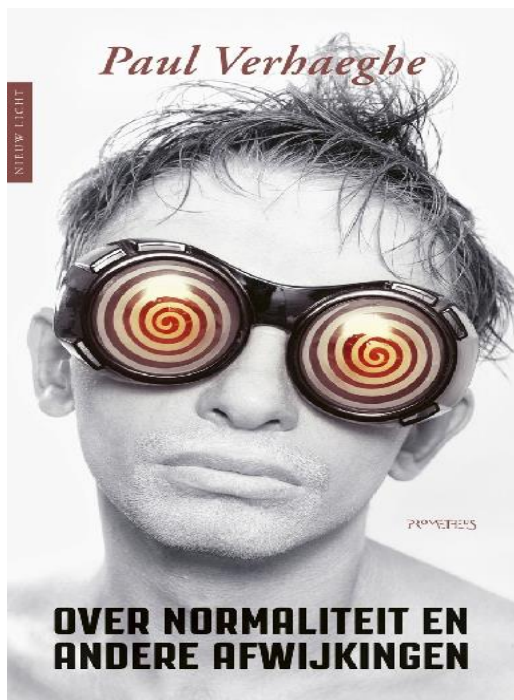
verhouding met de daling van het aantal mensen die minder dan twee jaar zonder job blijven. Waren er dat in 2014 nog 172.908, zijn dat er nu – de cijfers zijn van oktober – nog 125.463: dat is een daling van 27 procent.

In die grote groep vormen mensen met een arbeidsbeperking – 41 procent bij wie al langer dan vijf jaar werkloos is – en oudere werkzoekenden (60 procent) een belangrijk aandeel. Opvallend ook: hoewel er sancties zijn voor wie als werkloze niet actief zoekt naar een job, worden die in praktijk nauwelijks opgelegd aan langdurig werklozen. Slechts 0,6 procent van alle werkzoekenden met een sanctie staat al meer dan tien jaar als werkzoekende ingeschreven. Ongena wil snel werk te maken van de invoering van de verplichte gemeenschapsdienst. “Dat staat weliswaar in het nieuwe Vlaamse regeerakkoord, maar het kan geen dag te vroeg komen als we naar een werkzaamheidsgraad in Vlaanderen van 80 procent willen gaan.”

BOEKEN

⊕ Over afwijkingen

Paul Verhaeghe is klinisch psycholoog en psychoanalyticus. Hij is hoogleraar aan de Universiteit Gent. Met *Tussen histerie en vrouw* (1996) en *Over normaliteit en andere afwijkingen* (2002) won hij internationale erkenning als Freud- en Lacanekkenner. Met *Liefde in tijden van eenzaamheid* (1998), een kritische analyse van de hedendaagse verhoudingen tussen man en vrouw, brak hij door naar een algemeen publiek.

Maar gaat het de tv-psychologen en -psychiaters eigenlijk om de verwarde, of om de 'gewone man'? Ik ben toch niet gek?! Waar komt de angst voor het abnormale en irrationele vandaan? Vrezen we de ander, of worden we onzeker over hoe normaal we zelf eigenlijk zijn?

In *Geschiedenis van de waanzin* (1961) wijst de Franse filosoof Michel Foucault de zeventiende en achttiende eeuw aan als het begin van de systematische bestudering van de waanzin. Het denken over de mens wordt een denken in termen van aandoeningen. Steeds meer gedrag krijgt een pathologisch etiket. Want zodra gekte een naam heeft, is het weer gewoon. Paul Verhaeghe meent dat we ons niet gek moeten laten maken door deze pathologiserende trend en herschrijft onze geschiedenis van de waanzin.

⊕ Sociaal Globalisme

Mondialisering is het nieuwe modewoord. Het is een containerbegrip, onduidelijk afgelijnd, waar men zowat alles in stopt wat te maken heeft met de hedendaagse problemen op economisch, sociaal, politiek of cultureel gebied. Zo wordt het een magisch woord waarmee men alles verklaart ... en niets.

Een gevolg van deze onduidelijkheid is dat, bij velen, de mondialisering overkomt als een natuurlijk en onafwendbaar fenomeen, een noodlot waaraan de mens zich maar moet onderwerpen. Deze opvatting past uiteraard uitstekend in het neoliberale discours. De mondialisering wordt dan een mythe die wordt ingeroepen als ideologisch voorwendsel om elk debat over een politiek en economisch alternatief, in de kiem te smoren. Om de organisatie van de democratische tegenkrachten te bemoeilijken.

In dit werkje wordt uitgegaan van de definitie van François Chesnais, die de mondialisering omschrijft als “een, in vele opzichten nieuwe, specifieke werkingswijze van het kapitalisme.” In de marxistische analyse is het kapitalisme een historische, d.i. tijdsgebonden en dus voorbijgaande, vorm van de productie van meerwaarde en van de accumulatie van kapitaal. Het komt er dus in de eerste plaats op aan, te onderzoeken welke de wetenschappelijke en technische evoluties zijn, die hebben geleid tot deze wijziging in de vorm van meerwaardeproductie en van kapitaalaccumulatie.

Deze methode zal toelaten het essentiële te onderscheiden van het bijkomstige. Met andere woorden, een onderscheid te maken tussen, enerzijds, de verschijnselen die tot de essentie van de mondialisering behoren, en die dus onafwendbaar zijn, in dezelfde mate als de mondialisering zelf noodzakelijk voortvloeit uit de wetenschappelijke en technische vooruitgang; en, anderzijds, de bijkomende of systeemgebonden gevolgen, die niet noodzakelijk voortvloeien uit de mondialisering, maar slechts het resultaat zijn van de kapitalistische structuur waarin de mondialisering gestalte kreeg. Dan zal blijken dat precies de meest nefaste gevolgen voor het menselijk welzijn en voor de maatschappelijke ordening, geenszins het noodzakelijk en onafwendbaar gevolg zijn van de mondialisering als dusdanig, maar wel “het resultaat van processen waarin menselijke beslissingen, ideologische overwegingen, en (particuliere) belangen een cruciale rol hebben gespeeld.”

[Voor meer info, klik hier,](#) of

<https://www.marxists.org/nederlands/roosens/2000/2000mondialisering.htm>

⊕ Over Poetin

Wie is de echte Vladimir Poetin? Wat wil hij? En wat zal hij in de toekomst gaan doen?

Ondanks de miljoenen woorden die er al over Poetins Rusland zijn geschreven, lukt het het Westen nog altijd niet om een van 's werelds machtigste politici, wiens invloed de wereld omspant en wiens macht reikt tot in de zenuwen van ons dagelijks leven, echt te begrijpen.

In dit compacte boek ontrafelt Mark Galeotti de man achter de mythe. Hij beschrijft de misvattingen die er over Poetin bestaan en legt uit hoe we zijn beslissingen kunnen duiden en zijn volgende stappen beter kunnen inschatten.

Van Poetins jonge jaren bij de KGB en zijn echte relatie met de Verenigde Staten tot aan zijn visie ten aanzien van Rusland (en de wereld), geeft Galeotti een ongeëvenaard inzicht in de man aan het stuur van de wereldpolitiek.

Daarbij maakt hij gebruik van de nieuwste Russische bronnen, waarvan vele tot nu toe niet werden gepubliceerd.

Mark Galeotti (1965) is werkzaam aan het Institute of International Relations in Praag en verbonden aan het Nederlandse platform Raam op Rusland. Hij is de auteur van het veelgeprezen De Vory. De Russische supermaffia.

‘In minder dan 150 bondige pagina’s schetst Galeotti een naargeestig, maar overtuigend portret van de man in het Kremlin en het politieke systeem dat hij domineert.’

Bekroond in The Times, als Best Book of 2019

⊕ Crisistijd

We leven in een crisistijdperk. Nooit eerder was de mens afhankelijk van zo veel uiterst complexe technologie als vandaag de dag.

We zijn in korte tijd volledig afhankelijk geworden van talloze zeer ingewikkelde systemen, die alle facetten van ons bestaan en onze veiligheid beïnvloeden. De kans op een ernstige crisis in jouw leven, of de dreiging daarvan, groeit hierdoor met de dag zowel in het persoonlijke als in het zakelijke leven.

Overleven in crisistijd toont aan de hand van bijzondere anekdotes, praktische tips, ervaringen en ideeën de tien gouden regels voor crisiscommunicatie.

Geen boek voor doemdenkers, maar een onmisbaar en constructief handboek voor iedereen die zowel zakelijk als privé voorbereid wil zijn op een mogelijke crisis. Want de volgende crisis overleven, wie wil dat nu niet?

Charles Huijskens (1953) begon zijn journalistieke carrière als politiek verslaggever bij De Telegraaf en het NOS Journaal. Sinds 1992 heeft hij een gerenommeerd adviesbureau, gespecialiseerd in de communicatie rondom zeer lastige situaties. Hij ontwikkelde zich tot een

⊕ Verenigt u

Thijs Lijster (1981) is schrijver en kunst- en cultuurfilosoof, verbonden aan de universiteiten van Groningen en Antwerpen. Hij publiceerde onder meer *De grote vlucht inwaarts* (Essayprijs Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde), waarover Bas Heijne schreef 'scherpe, uitdagende essays', en het eveneens met veel lof ontvangen *Kijken, proeven, denken*.

De geschiedenis is, aldus Karl Marx, geschiedenis van de klassenstrijd: de strijd tussen de klasse die bezit en de klasse die niets anders heeft dan zijn eigen arbeidskracht.

In de Oudheid had je de patriciërs tegenover de plebejers en slaven, in de Middeleeuwen de heren tegenover de horigen, en na de val van het ancien régime de kapitalisten tegenover het proletariaat. Sinds Marx en Engels in 1848 in hun roemruchte Communistisch Manifest de 'proletariërs aller landen' opriepen zich te verenigen, is de groep die weinig heeft heel veel groter geworden, maar ook steeds minder solidair. Hoger- en lageropgeleiden, hoofd- en handarbeiders, lageloners en flexwerkers, arbeidsmigranten en boze witte mannen, pensioengerechtigden en studenten; ze trekken allen aan het kortste eind en toch worden ze eenvoudig tegen elkaar uitgespeeld. Thijs Lijster voorziet desondanks een nieuwe klassenstrijd, die aan veel een einde maakt, maar niet aan de geschiedenis.

ANTIPESTTEAM

⊕ HRM is belangrijk

HRM of Human Resource Management is een belangrijke factor in het welbevinden van de werknemers op de werkvloer. Het is belangrijk dat directeurs en managers HRM kennen.

Een eerste reden vinden we terug in de omgeving waarin bedrijven en organisaties werken. De omgeving waarin organisaties werken is sterk veranderd net zoals hun “productieprocessen”.

Maar toch is onze manier van organiseren niet mee geëvolueerd en werken we nog volgens oude recepten. Dit is de tweede en belangrijkste reden om het uitbouwen van een “MO”-beleid centraal te stellen: we moeten ons anders organiseren, omdat de omgeving ons daartoe dwingt en de oude manier van organiseren niet volstaat. Organisaties zijn dus genoodzaakt om zich op een andere manier te organiseren. Zeg maar, zich innovatief te organiseren. De keuze omtrent een vernieuwd organisatiemodel – minder arbeidsdeling, minder hiërarchie en de creatie van logisch samenhangende eenheden en teams – heeft een verregaande invloed op het soort werk dat ontstaat.

Dit brengt ons tot de derde en even belangrijke reden om een duidelijke visie te ontwikkelen op arbeid en arbeidsorganisatie: de mens. In het licht van de vergrijzing en het langer werken met goesting, moeten we ons de vraag durven stellen: wat geeft mensen energie en goesting? Wat houdt mensen langer aan het werk in gezonde, productieve en motiverende banen? Wat houdt mensen duurzaam inzetbaar? Ze ervaren hun werk zinvol als ze kunnen genieten van autonomie, als ze zelf kunnen beslissen hoe ze iets doen en liefst ook waar en wanneer. Mensen ervaren hun werk zinvol als ze ook gewaardeerd worden en beroep kunnen doen op collega’s en leidinggevende voor ondersteuning. Laat dit nu allemaal sleutels zijn die besloten liggen in de manier waarop je het werk inricht.

<https://www.duurzaamhrm.be/2015/10/23/van-een-hr-beleid-naar-een-mens-organisatiebeleid/>

✦ Ruzie om geld

Het gebeurt vaak dat er in een huishouden ruzies ontstaan om geld. Geldkwesties verstoren dan het gezinsgeluk of erger nog, ze leiden tot echtscheiding.

Sommige huishoudens hebben betalingsachterstanden of lopen een risico op problematische schulden. Geld maakt dan misschien niet gelukkig, maar het hebben van te weinig geld om aan je betalingsverplichtingen te voldoen, kan zeker ongelukkig maken. Naast veel persoonlijk leed zorgen problematische schulden ook tot hoge maatschappelijke kosten. Het is dan ook uitermate belangrijk dat consumenten leren om zelfstandig hun financiën te regelen, financieel zelfredzaam te zijn en grip te krijgen op hun geld.

Geld is een belangrijk aspect in het leven van de mens. Met weinig geld, maar ook met veel geld trouwens, moeten consumenten keuzes maken en leven binnen hun budgetten. De maatschappij vraagt van hen dat ze financieel zelfredzaam zijn. Dat ze zelfstandig hun financiën kunnen regelen en daarover de verantwoordelijkheid kunnen dragen. Wat is financiële zelfredzaamheid? Wanneer is iemand dat? Het bevorderen van financiële zelfredzaamheid heeft alles te maken met gedrag (Jungmann, 2012). Gedrag speelt vaak een rol bij het ontstaan van financiële problemen en eigenlijk ook altijd bij de oplossing.

Het Nibud wil deze kennis graag met u delen in deze uitgave, waarin kennis en inzicht uit de gedragswetenschappen zijn verwerkt. Professionals die contact hebben met consumenten met financiële vragen, krijgen hiermee inzicht in de meest actuele gedragswetenschappen en de

theorieën rond financiële zelfredzaamheid. Met deze kennis over financieel gedrag zal het gemakkelijker worden de consument te begrijpen en te ondersteunen bij zijn gedragsverandering. Dit boek wil u als professional een basis geven: over theorieën rondom gedrag, gedragsverandering en motivatie.

Hierbij vind je wat nuttige informatie om uw zelfredzaamheid te evalueren:

https://www.nibud.nl/wp-content/uploads/Geld_en_gedrag_theoretische_basis.pdf

⊕ Procederen als vereniging

Steeds meer verenigingen willen, in het kader van hun beleidswerk, juridische procedures instellen voor nationale en internationale rechtbanken. Het overleg van de Verenigde Verenigingen op 29 april 2019 wilde een eerste aanzet geven tot een dialoog over die nieuwe vorm van beleidswerk door de verschillende mogelijkheden op een rij te zetten en een eerste keer van gedachten te wisselen. De volgende vragen kwamen aan bod: bij welke rechtbanken kunnen verenigingen aankloppen? Wat zijn de eerste ervaringen van verenigingen met procederen in het kader van hun beleidswerk? Kunnen er al enkele tips geformuleerd worden voor verenigingen die hier ook mee willen experimenteren? Is er toekomst voor deze vorm van beleidswerk? Waar liggen de opportuniteiten en de gevaren? [Klik hier](#)

⊕ Dames voor Darwin

Bent u feminist? Het is een vraag die velen onder u zullen beantwoorden met een wedervraag, namelijk: 'Wat is feminisme?'. Of nog met de stelling: 'Ik ben (geen) feminist, maar...'. Uw listige poging tot nuancering is in deze situaties volkomen terecht. Van toxic masculinity tot feminazi's: het feminisme beroert de gemoederen.

Wanneer de Vlaamse filosofe en germaniste Griet Vandermassen (1970) in 2005 het boek Darwin voor Dames publiceert – waarin ze de spanning tussen het feminisme en de biologische wetenschappen onderzoekt – zijn de reacties vanuit feministische hoek pijnlijk veelzeggend. Op de weblog De Tweede Sekse, een collectief van Vlaamse en Nederlandse feministen, wordt de wetenschappelijke studie van Vandermassen onthaald als een 'werk van romantische fictie' geschreven door een 'fantasy schrijver [sic]' die in een parallel universum leeft. 'Het is alsof aliens de planeet Aarde geobserveerd hebben zonder ook maar iets te begrijpen van de onderliggende cultuur of sociale processen, en dan hun eigen hilarische kijk

op de werkelijkheid gepresenteerd hebben,' schrijft een anonieme auteur in een recensie op de blog. 'Het is alsof je een wetenschappelijk boek van een andere planeet leest'. In mei 2019, veertien jaar na de publicatie van Darwin voor Dames, geeft Vandermassen een grondige herwerking van de studie uit. Ook in Dames voor Darwin staat de gespannen verhouding tussen het feminisme en het darwinisme centraal. Op een heldere manier beschrijft Vandermassen de bio-aversie in het feminisme: de manier waarop (radicale) feministen zich, vroeger en nu, verzetten tegen objectief wetenschappelijk onderzoek over evolutie en de seksen. En ook nu is het boek de inzet van een bittere ideeënstrijd binnen het feminisme. In een opiniestuk in De Morgen bestempelen Sofie De Graeve en Ida Dequeecker van de pluralistisch-feministische actiegroep Furia bepaalde ideeën van Vandermassen als 'ronduit beschamend'. Vandermassen, zo stellen de auteurs, heeft het feminisme niet begrepen en heeft 'oogkleppen op'.

<https://www.dereactor.org/teksten/feminisme-en-biologie-een-verzoening>

www.antipestteam.be

Leden die hun bijdrage jaarlijks,
of tweejaarlijks betalen, worden vriendelijk verzocht
hun lidmaatschap te hernieuwen a.u.b.

Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek,
uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be